

NEAR EAST UNIVERSITY YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

FACULTY OF COMMUNICATION & COMMUNICATION RESEARCH CENTER
2nd INTERNATIONAL CINEMA SYMPOSIUM

İLETİŞİM FAKÜLTESİ & İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ
2. ULUSLARARASI SİNEMA SEMPOZYUMU

www.neu.edu.tr

Sinemada Yeni

8-11 MART 2022

ÖZET BİLDİRİ KİTABI

New in Cinema

8-11 MARCH 2022

BOOK OF ABSTRACTS

EDITÖRLER

PROF. DR. FEVZİ KASAP

ÖGR. GÖR. MURAT CEM ACARALP

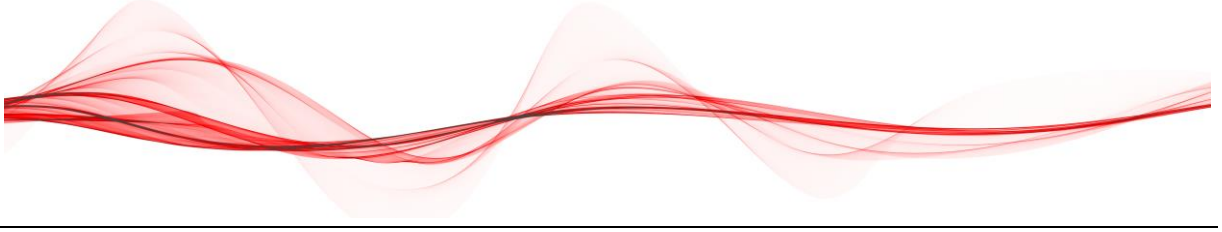
Yayıncı Sertifika/ISBN

978-605-9415-70-5

MEDYA SPONSORU

**SİNEMADA YENİ
ÖZET BİLDİRİ KİTABI**
8-9-10-11 Mart 2022

**NEW IN CINEMA
BOOK OF ABSTRACT**
March 8-9-10-11, 2022

---

2. Uluslararası Sinema Sempozyumu / 2nd International Cinema Symposium

Editör/Edited by

Prof. Dr. Fevzi KASAP
Öğr. Gör. Murat Cem ACARALP

Lefkoşa, 2022

YDÜ YAYINLARI

Elektronik Baskı : Temmuz 2022
Yayıncı Sertifika / ISBN : 978-605-9415-70-5

Kitap bölümlerine ait her türlü yasal/akademik sorumluluk bölüm yazarlarına aittir.

© Yakın Doğu Üniversitesi Yayınları

Her hakkı saklıdır. Yazarından ve yayınevinden yazılı izin alınmaksızın bu kitabın fotokopi veya diğer yollarla kısmen veya tamamen çoğaltılması, basılması ve yayınlanması yasaktır. Aksine davranış, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince, 5 yıla kadar hapis ve adli para cezaları ile fotokopi ve basım aletlerine el konulmasını gerektirir.

Kapak Tasarım : Arş. Gör. Fuat Boğaç EVREN

Redaksiyon : Öğr. Gör. Murat Cem ACARALP

Cilt ve Sayı : 1 / 2

YAYIN DEĞERLENDİRME VE DÜZENLEME

Prof. Dr. Fevzi KASAP - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC - Başkan
Prof. Dr. Elif Asude TUNCA - Lefke Avrupa Üniversitesi, KKTC - Üye
Prof. Dr. Bahire Efe ÖZAD - Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC - Üye
Prof. Dr. Belkıs TARHAN - Lefke Avrupa Üniversitesi, KKTC - Üye
Prof. Dr. Ahmet GÜNEYLİ - Lefke Avrupa Üniversitesi, KKTC - Üye
Doç. Dr. Sabire SOYTOK - Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir - Üye
Doç. Dr. Lokman ZOR - Niğde Üniversitesi, Niğde - Üye
Dr. Öğr. Üyesi Zühal ÇETİN ÖZKAN - Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir - Üye
Dr. Serkan FUNDALAR - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC - Üye
Dr. Göral Erinç YILMAZ - Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, KKTC - Üye
Öğr. Gör. Murat Cem ACARALP - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC - Üye
Öğr. Gör. Zeyde YALINER ÖREK - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC - Üye

TEKNİK DANIŞMA

İdari koordinasyon :

Dr. Serkan FUNDALAR
Öğr. Gör. Zeyde YALINER ÖREK

Kurumsal İletişim :

Valeri LÜTFİOĞLU
Hüseyin AŞKAROĞLU

Çeviri Destek :

Yrd. Doç. Dr. Ediz TUNCEL

Web Yazılım Geliştirme :

Orhan ÖZKILIÇ

YÜRÜTME KURULU

Prof. Dr. Fevzi KASAP (İletişim Araştırmaları Merkezi Bşk.)
Menderes DEMİR (Türk Dünyası Kültür Sanat ve Sinema Vakfı Bşk.)
Prof. Dr. Ahmet Güneşli
Prof. Dr. Bahire Efe ÖZAD
Prof. Dr. Belkıs TARHAN
Prof. Dr. Elif Asude TUNCA
Doç. Dr. Sabire SOYTOK
Yrd. Doç. Dr. Çağdaş ÖĞÜÇ
Yrd. Doç. Dr. Yeşim Üstün AKSOY
Dr. Öğr. Üyesi Zühal ÇETİN ÖZKAN
Dr. Serkan FUNDALAR
Öğr. Gör. Murat Cem ACARALP
Öğr. Gör. Zeyde YALINER ÖREK
Araş. Gör. Fuat Boğaç EVREN
Hayri ÇOLAŞAN
Orhan ÖZKILIÇ - Near East Technology (NET) / Proje Müdür Yardımcısı

YDÜ TV CANLI YAYIN : Evren MANER

Yayın Yönetmenleri

: Göksel ŞİMŞEK
: Ferda AŞAROĞLU
: Betül ŞİMŞEK
: Aptullah SAYAR
: Muhammet ATLİGER
: Serap KABAK

Kütüphane Bilgi Kartı Editör: Prof.Dr. Fevzi Kasap - Öğr.Gör. Murat Cem Acaralp

- 2.Sinema Sempozyumu Sinemada Yeni ÖZET BİLDİRİ KİTABI, Elektronik Baskı
- ISBN: 978-605-9415-70-5, iv + 65 sayfa, kaynakça var

GENEL DAĞITIM ve İSTEME ADRESİ Yakın Doğu
Üniversitesi İletişim Araş.Merk. Yakın Doğu Bulvarı
PK.99138 Lefkoşa/KKTC Tel : (0.392) 223 64 64 • Faks:
(0.392) 223 64 61 Web: usc2021.neu.edu.tr • e-posta:
icw.neu@neu.edu.tr

ONUR KURULU / HONORARY BOARD

Prof. Dr. İrfan S. GÜNSEL - Yakın Doğu Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı

Prof. Dr. Mustafa KURT - YDÜ Rektör Yrd.- İletişim Fakültesi Dekan Vek.

Prof. Dr. Tamer ŞANLIDAĞ - YDÜ Rektör Yrd.- Mükemmeliyet Merkezi Bşk.

Menderes DEMİR - Türk Dünyası Kültür Sanat Sinema Vakfı

Prof. Dr. Muhsin KAR - Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Elchin BABAYEV - Bakü Devlet Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN - Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Asilbek KULMIRZAYEV - Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör

Vekili Prof. Dr. İbrahim YOLDAŞOV - Kazaki Milli Al Farabi Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Akan ABDUALİYEV - Kazakistan Jürgenov Milli Sanat Akademisi

Prof. Dr. İbrahim YOLDAŞEV - Özbekistan-Taşkent Devlet Medeniyet ve Sanat

Enstitüsü Prof. Dr. Ahmet KARADAĞ - Yozgat Bozok Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Refik POLAT - Karabük Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Hanım Ceyran MAHMUDOVA - Azerbaycan Medeniyet ve İnce Sanat

Üniversitesi

Sefer CANOSKİ - Amerika Fon Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkan Yardımcısı

Engin ÇAĞLAR - FİLM-SAN Vakfı Başkanı

Meryem ÇAVUŞOĞLU ÖZKURT - KKTC Bayrak Radyo Televizyon Kurumu

Müdürü

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC COMMITTEE

- Prof. Dr. Ayhan BIBER - Arel Üniversitesi - İstanbul
Prof. Dr. Aytekin CAN - Selçuk Üniversitesi - Konya
Prof. Dr. Bahire Efe ÖZAD - Doğu Akdeniz Üniversitesi - KKTC
Prof. Dr. Fatoş SILMAN – Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi - KKTC
Prof. Dr. Enderhan KARAKOÇ – Selçuk Üniversitesi – Konya
Prof. Dr. Oğuz MAKAL – Beykent Üniversitesi – İstanbul
Prof. Dr. Önder ERKARSLAN – Yüksek Teknoloji Enstitüsü – İzmir
Prof. Halil YOLERI – Dokuz Eylül Üniversitesi - İzmir
Prof. Dr. Simber Rana ATAY - Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Bülent GÖKSEL
Prof. Dr. Mehmet KOSTUMOĞLU - Dokuz Eylül Üniversitesi. - İzmir
Prof. Dr. Ali Muhammet BAYRAKTAROĞLU- Trakya Üniversitesi. - Edirne
Prof. Dr. İncilay YURDAKUL - Uşak Üniversitesi. - Uşak
Prof. Dr. Abdullah IŞIKLAR - Bursa Teknik Üniversitesi - Bursa
Prof. Dr. Elif Asude TUNCA – Lefke Avrupa Üniversitesi- KKTC
Prof. Dr. Belkıs TARHAN - Lefke Avrupa Üniversitesi - KKTC
Prof. Dr. Oğuz ADANIR
Prof. Ünlen DEMİRALP
Prof. Dr. Yusuf YURDİGÜL - Atatürk Üniversitesi - Erzurum
Prof. Dr. Faruk KALKAN - Lefke Avrupa Üniversitesi - KKTC
Prof. Dr. Metin ÇOLAK – Ege Üniversitesi - İzmir
Prof. Dr. Ahmet GÜNEYLİ - Lefke Avrupa Üniversitesi - KKTC
Prof. Dr. Fevzi KASAP - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Prof. Dr. Tutku AKTER – Doğu Akdeniz Üniversitesi - KKTC
Doç. Dr. Naka NIKSIC - Belgrat Üniversitesi - Sırbistan
Doç. Dr. Onur BEKİROĞLU – 19 Mayıs Üniversitesi - Samsun
Doç. Dr. Lokman ZOR – Niğde Üniversitesi – Niğde
Doç. Dr. Safura BORİBAEVA - Al Farabi Milli Üniversitesi - Kazakistan
Doç. Dr. Sabire SOYTOK - Dokuz Eylül Üniversitesi. - İzmir
Doç. Dr. Abdolhossein LALEH - Çerh-i Nilüfer-i Üniversitesi - Tebriz
Yrd. Doç. Dr. Yeşim ÜSTÜN AKSOY - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Yrd. Doç. Dr. Kamil KANIPEK - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ufuk ÇELİK - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Yrd. Doç. Dr. Özen ÇATAL - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Yrd. Doç. Dr. Sinem KASIMOĞLU - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Yrd. Doç. Dr. Çağdaş ÖĞÜÇ - Arkın Yaratıcı Sanatlar Üniversitesi, KKTC
Yrd. Doç. Dr. İzlem KANLI - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Dr. Öğr. Üyesi Zuhale ÇETİN ÖZKAN - Dokuz Eylül Üniversitesi - İzmir
Dr. Öğr. Üyesi Emrah ONAT - Dokuz Eylül Üniversitesi - İzmir
Dr. Berin YOCA - Çukurova Üniversitesi , Adana
Dr. Serkan FUNDALAR - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Dr. Göral Erinç YILMAZ - Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, KKTC
Dr. Vali GJINALI - Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, KKTC
Dr. Öğr. Üyesi Burak TÜRTEK - Karabük Üniversitesi
Öğr. Gör. Stambulbek MAMBETALIYEV - Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Artıkpay SÜYÜNDÜKOV - Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi
Öğr. Gör. Murat Cem ACARALP - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Öğr. Gör. Zeyde Yalın ÖREK - Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC

ÖNSÖZ

Yakın Doğu Üniversitesi İletişim Fakültesi ile İletişim Araştırmalar Merkezi (İLAM) iş birliğinde gerçekleştirilen uluslararası Sinema Sempozyumu 14-16 Haziran 2021 tarihinde hem zor günlere bir görsel anlamda bir soluk getirmiş ve hem de gelecekteki çok-boyutlu sempozyum ve festivallerin bizleri beklediğine hayati bir işaret olmuştur.

Türk Dünyası Belgesel Film Festivali ile Türk Dünyası Kültür Sanat ve Sinema Vakfı tarafından şüphesiz özel bir önem taşımıştır.

Sempozyum sürecinin henüz ilk ivmesini kazandığı bu gelişme içerisinde anlamlı kimlik ve sayıdaki ülkelerin önde gelen üniversitelerince salgın hastalık engeli ve dijital ortamda çevrimiçi ortamlarla yetinmek zorunluluğuna rağmen desteklenmiş bulunması dikkate değer bulunmaktadır.

Sinema'nın, eğer bir kavramsallaştırma yapılabilirse, Dünya Kültürüyle hem-ahenk olması, belki de beşerî nitelikteki kültürel gelişmenin büyük bir yansıması; Dünya üzerinde kendini tahrip etme şiddetini artırmış bulunan insanlığın hâlâ umutla savunmaya çalıştığı bir iletişimdir.

İletişim'in teori ve uygulamasının ehil ve namuslu ellerdeki tohumlarının yeniden yeşertilmesinde, sistem darboğazlarını aşmayı vaad edebilecek bir metoddur sinema. Sinema, zihin ve yüreklerdeki umutların kılavuzudur desek, yeridir sanırım.

Prof. Dr. Ümit Hassan

Rektör

Yakın Doğu Üniversitesi

EDİTÖRDEN

Sinema bir kişinin ve bir dönemin buluşu değil, aksine, insanlık tarihinin geçmişi kadar eski birçok buluşun, her döneme bir miras olarak bırakılan birikimlerinin toplamından oluşan bir üründür.

Burçak Evren

2.Uluslararası Sinema Sempozyumu bu yıl da yüzden fazla ulusal ve uluslararası üniversitenin desteği ile gerçekleştirilmiştir. Yüzden fazla üniversiteden bazıları sempozyuma “paydaş” bazıları ise “bilim ve hakem kurullarına” destek sağlayarak sempozyumun başarısına katkı sağlamışlardır.

Birçok güzide üniversitenin seçkin akademisyenleri ise değerli bildirimlerini göndererek ve sempozyumun bilimsel düzeyini yükselterek bilimsel yolculuğumuza eşlik etmişlerdir.

Uluslararası Sinema Sempozyumu ilk yılından başlayarak sinema alanını kuramsal alanda desteklemek kadar, uygulama alanını da desteklemeyi hedeflemiş; film gösterimleri ve çalıştaylar gerçekleştirmiştir. Bu yıl da sinemanın temelini oluşturan fotoğraf sanatını-sanatçıları ve kısa filmleri- kısa film yönetmenlerini göz ardı etmemiştir.

2. Sinema Sempozyumunu düzenlediğimiz bu yıl tema olarak; “yeni, yenilik, yenilikçilik” sanatçı ve bilim insanlarımızın yorumuna sunulmuştur. Geçen yıldan farklı olarak sempozyumun katılımcı sayısı artmış, paydaş üniversite sayısı artmış, destek veren kurum sayısı da misli ile artmıştır. İLAD, İKSAD ve daha birçok önemli kuruluş sempozyumun destekçileri arasına katılmıştır. En mutlu eden ise; KKTC ve TC üniversitelerinin seçkin üniversiteleri kadar Türk Cumhuriyetleri üniversitelerinden de katılım sağlanmış olmasıdır. Hatta Avusturalya’dan, Afrika’dan ve Orta Doğu’dan da bildirimlerin sunulmasına fırsat sağlanmıştır. Hepimiz için büyük gurur.

2. Uluslararası Sinema Sempozyumu’nda; 14 Oturum, 60’tan fazla bildiri ve dopdolu 4 gün sinema konuşulmuş ve tartışılmıştır. Geçen yılda da olduğu gibi bu başarılı sunumlar 3 farklı yayın ile taçlandırılacaktır. Özet Metin Bildiri Kitabı, Tam Metin Bildiri Kitabı ve makalelerini Uluslararası Sosyal Bilimler ve Sanat Araştırmaları Dergisi’nde yayınlamak isteyen bilim insanları için yayın çalışmaları şimdiden başlatılmıştır.

Başta da değindiğim gibi; Sinema Sempozyumu sadece kuramsal çalışmaları değil, uygulamada var olan değerli fotoğraf sanatçıları ve genç sinema yönetmenlerini de destekleme amacını taşımıştır. Bu hedefle “2. Dijital Fotoğraf Seçkisi”, ‘yeni’ temasını fotoğraf sanatçılarının yorumlarına sunmuştur. Katılan 170 eser, Prof. Dr. Ali Muhammet Bayraktaroğlu başkanlığındaki seçkin akademik kadrolardan oluşturulan jürimiz tarafından titizlikle değerlendirilmiş, toplam 34 eser sergilenmeye ve sinema sempozyumu fotoğraf kataloğuna alınmaya değer bulunmuştur.

Üniversitelerimizde eğitim gören genç sinemacılar da unutulmamıştır. Bu yıl ilk kez düzenlenen “Kısa Film Seçkisi” genç sinemacıların kısa filmlerine destek vermek amacı ile oluşturulmuştur. 60’tan fazla kısa filmin katıldığı seçki, Yönetmen Dr. Derviş Zaim başkanlığında buluşan seçkin jüri tarafından değerlendirilmiş ve değişik üniversitelerden gelen filmler arasında 1., 2., 3. ve jüri özel ödülleri ile onurlandırılmıştır. Toplamda ise 10 film sergilenmeye ve övgüye değer görülmüştür. Düzenleme Kurulumuz, bu eserlerin “kısa film seçki kataloğunda” sinema severlere sunulmasını hedeflemektedir.

Sinema hepimizi bir araya getiren büyük bir mucize, küresel bir şenlik ve en evrensel dildir. Bu coşku ile heyecanımıza yoldaş olan tüm üniversitelere, tüm bilimsel ve sanatsal kurumlara, tüm sanatçılara ve bilim insanlarına en çok da Onur Kurulu, Düzenleme Kurulu ve Bilim Kurulumuzda yer alma inceliğinde bulunan tüm akademisyen ve yöneticilerimize en içten minnet ve saygılarımızı takdim ederiz.

3. Sinema Sempozyumunda yeni bir enerji ve yeni bir tema ile buluşmak umuduyla...

İÇİNDEKİLER / TABLE OF CONTENTS

GÜNÜMÜZDE AZALAN SEVGİ VE SAYGININ EVRİM (TRANSCENDENCE) FİLMİNDEN YOLA ÇIKILARAK İNCELENMESİ.....	5
Neriman ARAL, Gül KADAN.....	5
UNDİNE FİLMİNİN SU İMAJLARINDAN HAREKETLE SIVI ALGILANIMIN İMKÂNINI TARTIŞMAK	7
Tülay ÇELİK.....	7
ÖLÜMÜ YENİDEN DEĞERLENDİRME ÜZERİNE: SİNEMADA ÖTANAZİ	9
Erman KAR.....	9
SİNEMADA “ZAMAN”I YENİ BİR BAKIŞLA GÖRMEK.....	11
Melek ÖZKAR	11
DARK CINEMATOGRAPHY AS AN ELEMENT OF POSTMODERN CONSUMPTION: THE POST-MODERN EXTENSIONS OF THE SOCIOLOGY OF DEATH IN THE CINEMA INDUSTRY.....	13
Onur İZMİR, Gülen SÖNMEZ.....	13
“YENİ ORTA ÇAĞA HOŞ GELDİNİZ!”: ÖRÜMCEK-ADAM: EVDEN UZAKTA (2019, J. WATTS) FİLMİNDE ÇALIŞMA KÜLTÜRÜNÜN TEKNO-FEODALİZM KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ.....	15
Sezen Gürüf BAŞEKİM	15
AVRUPA’DA DOLAŞAN HAYALET: YENİ AVRUPA’NIN ESKİ KORKULARI YA DA “JE SUİS KARL” ...	17
Özgür Emek KORKMAZ, Mustafa C. SADAKAOĞLU	17
BİR ÜSTKURMACA OLARAK THE TRUMAN SHOW ÖRNEĞİ	19
Saniye KÖKER.....	19
YENİ TÜRK SİNEMASINDA MİZOJİNİZM: ERİL DÜŞMANLIĞIN GÖLGESİNDE HALAM GELDİ VE MUSTANG FİMLERİNE DAİR FEMİNİST BİR İNCELEME	21
M. Özer ÖZKANTAR	21
TÜRK SİNEMASINDA ÜÇLEME GELENEĞİ VE KAPLANOĞLU’NUN YUMURTA- SÜT -BAL ÇALIŞMALARI	23
Ufuk UĞUR, Adem YÜCEL, Bünyamin DURANOĞLU	23
SİNEMADA POSTMODERNİZM VE GÖSTERGELERARASILIK	25
Ufuk UĞUR, Adem YÜCEL.....	25
INTERTEXTUALİTY İN ASGHAR FARHADİ’S THE SALESMAN	27

Saman Hashemipour.....	27
DİJİTAL PLATFORMLARIN KONFOR ALANINA KARŞI YENİ SİNEMA SALONLARI: CİNEMAXİMUM ÖRNEĞİ	28
Serkan DORA.....	28
ARAP EDEBİYATINDAN TÜRK SİNEMASINA UYARLANABİLECEK FİMLERİN KÂRLILIĞI.....	30
Esat AYYILDIZ.....	30
YENİ TÜRK SİNEMASINDA DEĞİŞEN ve DEĞİŞMEYEN ÖTEKİ TEMSİLİNİN "RUM" ETNİK KİMLİĞİ ÖZELİNDE ANA AKIM VE BAĞIMSIZ FİMLER ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRMASI	32
İhsan KOLUAÇIK.....	32
BÜYÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞIN GEZEGENE ZARARLARINA YÖNELİK YENİ BİR BAKIŞ AÇISI GETİREN SEASPIRACY BELGESELİNİN ÇEVRE EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	33
Nazım KAŞOT.....	33
YENİ TÜRKİYE SİNEMASINDA SİNEMATOGRAFİK YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA NURİ BİLGE CEYLAN SİNEMASINA DERİNDEN BAKMAK: "KIŞ UYKUSU" FİLM ÖRNEĞİ	34
Mert Yusuf ÖZLÜK	34
DİJİTAL ÇAĞDA SİNEMA TEMALİ PODCASTLER: "FİLM KOMASI" ÖRNEĞİ	35
Oğuz Selim KOBZA	35
SİNEMAYA KENT DESTEĞİ: İZMİR SİNEMA OFİSİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME.....	36
Semra KELEŞ	36
SİNEMA VE TELEVİZYONDA YENİ BİR KADIN HAREKETİ; ÖTEKİNİN YENİ TEMSİLİ 'ARABESKİN AŞIK KADINLARI', 'BERGEN' VE 'DİLBERAY'.....	37
Şenay TANRIVERMİŞ.....	37
RÜYA FABRİKASINDA SİMÜLASYON ÜRETİMİ VE MELEZ İMGELER.....	38
Ayşegül TÜRK.....	38
YENİ ÜRETİM, ADAPTASYON VE SİNEMA İLİŞKİSİ: "POKEMON".....	39
Semra AY	39
AZERBAIJAN EDEBİYATINDA KARA MİZAHIN SİNEMAYA YANSIMASI.....	40
Tahir ALİYEV	40
SİNEMANIN SOSYAL HİZMET EĞİTİMİNDE KULLANIMI: "NE OLACAK ŞİMDİ?" FİLMİNİN DERS MATERYALİ OLARAK KULLANIMI.....	41

Rukiye USLU	41
STANDING IN CONTEMPORARY LOLLYWOOD MOTION PICTURES: AN INVESTIGATION OF THE DEPICTION OF CHARACTERS	42
Muhammad FAISAL	42
THE THOMAS CROWN AFFAIR “İKİLİ OYUN” (1999) FİLMİNDE RENE MAGRİTTE’NİN ADAMIN OĞLU RESMİ İLİŞKİSİ VE GÖSTERGEBİLİM ÇÖZÜMLEMESİ	43
Rasim SOYLU, ...	43
2000 SONRASI TÜRKİYE SİNEMASI’NDA SOSYO KÜLTÜREL DEĞİŞİM SÜRECİNDE AİLE KURUMUNA YENİ BİR BAKIŞ.....	44
Zühal Çetin ÖZKAN.....	44
ETKİLEŞİMLİ İÇERİK DENEYİMİ VE NETFLIX YAPIMI “HEADSPACE: İNTERAKTİF GEVŞEME REHBERİ”NİN GÖRSEL TASARIM AÇISINDAN İNCELENMESİ	45
Kübra CANLI	45
EDITING TITLES IN MOVIES	46
Vasyl PUZANOV	46
YENİ TÜRKİYE SİNEMASINDA PROLETER SINIFIN YÜKSELİŞİ.....	47
Özgür İPEK.....	47
DEMOKRASİ, ÖZGÜRLÜK VE İNSAN HAKLARI ÇERÇEVESİNDE KAMUNUN BİLGİ EDİNME HAKKININ YENİ DÖNEM SİNEMA SANATINA YANSIMASI: DON’T LOOK UP FİLMİ ÖRNEĞİ.....	48
Çağlayan DURSUN, Fevzi KASAP.....	48
İTALYAN YENİ GERÇEKÇİLİĞİ VE YENİ İTALYA GERÇEĞİ BAĞLAMINDA SENSO – GÜNAHKAR GÖNÜLLER (1953/1954) VE KARA MELEK (2002) FİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	50
Ahmet Bahadır AHISKA	50
YENİ HOLLYWOOD SİNEMASI VE AMERİKAYI YENİDEN KEŞFETMEK; EASY RIDER FİLM ÖRNEĞİ	51
Akil Fikret TOSUN	51
VERİ NE ZAMAN GERÇEK HALİNİ ALDI? ZAMANIN YOLCULUĞU: YAŞAMIN SEYRİ (MALİCK, 2016) FİLMİNDE YARATILIŞ’IN DİJİTAL GÖRÜNTÜSÜ	52
Mustafa Orhan GÖZTEPE.....	52
SİNEMADA YAPAY ZEKA VE YENİ ETKİLEŞİM OLANAKLARI.....	53
Serra ORKAN	53

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE BİR ÇEVİRİM İÇİ SİNEMA EĞİTİMİ DENEMESİ: KOZA FİLM ATÖLYESİ.....	55
Koray SEVİNDİ	55
YENİ METAVERSE DÜZENİNİN BİR ÖN GÖSTERİMİ OLARAK AVATAR FİLMİ	56
Kemal ÇELİK.....	56
TÜRK SİNEMASINA YENİ BİR KAN: SELMAN NACAR.....	57
Aslı EKİCİ.....	57
TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN TÜRK BELGESEL SİNEMASI'NA ETKİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME.....	58
Sezer AĞGEZ.....	58
SİNEMA VE RESİM SANATI ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	59
Mustafa DİĞLER	59
SİNEMA VE MİMARLIK İLİŞKİSİNDE KENTLİ FLANEUR KAVRAMI.....	61
Selda Cansu TEMEL.....	61
“SAHTE” BELGESELLERDE GERÇEKLiĞİN İZİNİ SÜRMEK: 500T YAPIMI ÜZERİNE BİR İNCELEME .	62
Denizcan KABAŞ.....	62
INVENTOR VİDEO ESSAY	63
Gheorghe Giurgiu, Manole Cojocaru	63
MEDICAL PROFESSION IN THE ALBANIAN CINEMA THROUGH PERCEPTIVE DISTORTIONS AND ROLE CONFUSION: 1969-1986.....	64
Andia MEKSİ, Gentian VYSHKA.....	64
INNOVATIONS FOR THE CONTEXT OF CINEMA'S IN THE DIGITAL AGE.....	65
Tinatin MSHVİDOBADZE.....	65

GÜNÜMÜZDE AZALAN SEVGİ VE SAYGININ EVRİM (TRANSCENDENCE) FİLMİNDEN YOLA ÇIKILARAK İNCELENMESİ

Neriman ARAL¹, Gül KADAN²

ÖZ

Günümüz teknoloji çağında daha önce oldukça önemli olan sevgi ve saygı değerlerinin önemini giderek kaybettiği, ilişkilerin yerini teknolojik araçlarla olan birlikteliğin aldığı ve toplumdaki bireylerin yalnızlaşma duygusunu daha sıklıkla yaşadıkları bilinen ve yaşanan bir gerçek haline gelmiştir. Özellikle bu durumun aile içinde yaşanması istenmeyen durumların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir. Dünyaya geldiği andan itibaren tüm ihtiyaçlarının sevgi ve saygıyla karşılanması bebeğin hayata tutunmasını ve ilerleyen süreçte insanlara güvenli bağlanmasını ve psikolojik olarak uyumlu bir birey haline gelmesine katkı sağlayacaktır. Bunun tersi olarak ebeveynlerin kendi istek ve arzularına yönelik hareket etmeleri, çocuklarının en temel ilgi ve ihtiyaçlarına zamanında karşılık ve cevap verememeleri ise çocuklara zarar verebilecektir. Bu düşünceler altında araştırmada, teknolojik dünyada sevgi ve saygı değerlerinin ele alınarak incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması, durum çalışması yönteminde doküman analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmada senaryosu Jack Paglen, yönetmeni Wally Pfister olan 2014 yapımı Evrim (Transcendence) filmi incelenmiştir. Filmde Dr. Will Caster büyük buluşlar yapan bir bilim insanıdır. Çok sevdiği eşi Evelyn Caster'ın ise büyük istekleri ve geleceğe yönelik hayalleri bulunmaktadır. Will Caster'ın ölümünden sonra başlangıçta teknolojiye yönelik oldukça insani olarak başlayan isteklerin, zamanla tüm insanları nasıl tehdit altında bırakacağı etkili bir şekilde sunulmuştur. Elde edilen bulgulara dayanarak, insan ilişkileri başta olmak üzere özellikle çocukların gelişiminde benmerkezcilik yerine sevgi ve saygı değerlerinin göz önünde bulundurulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, bilinç, sevgi, saygı, hırs

¹ Prof. Dr. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü, aralneriman@gmail.com

² Dr. Öğr. Gör. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü, gulkadan@gmail.com

AN EXAMINATION OF DECLINED LOVE AND RESPECT TODAY, BASED ON THE FILM EVOLUTION (TRANSCENDENCE)

ABSTRACT

In today's technology age, it has become a known and experienced fact that the values of love and respect, which were very important before, gradually lose their importance, relationships are replaced by the togetherness of technological tools, and individuals in the society experience the feeling of loneliness more often. Especially if this situation is experienced in the family, it can lead to the emergence of undesirable situations. Meeting all of his needs with love and respect from the moment he is born will contribute to the baby's attachment to life and his secure attachment to people in the future and to become a psychologically compatible individual. Conversely, the fact that parents act according to their own wishes and desires and fail to respond and respond to their children's most basic interests and needs in a timely manner may harm the children. Under these considerations, in the research, it is aimed to examine the values of love and respect in the technological world. In the research, case study from qualitative research methods and document analysis technique in case study method were used. In the research, the 2014 movie Transcendence, written by Jack Paglen and directed by Wally Pfister, was examined. In the movie, Dr. Will Caster is a scientist who makes great discoveries. His beloved wife, Evelyn Caster, has great wishes and dreams for the future. After Will Caster's death, it is effectively presented how the initially very human aspirations for technology will threaten all humans over time. Based on the findings, it can be suggested to consider the values of love and respect instead of egocentrism, especially in the development of children, especially in human relations.

Keywords: Artificial intelligence, consciousness, love, respect, ambition

UNDİNE FİLMİNİN SU İMAJLARINDAN HAREKETLE SIVI ALGILANIMIN İMKÂNINI TARTIŞMAK

Tülay ÇELİK³

ÖZ

Bu çalışma, Gilles Deleuze'ün Hareket-İmaj adlı eserinde ortaya koyduğu sıvı algılanım ve kökensele dünya kavramları bağlamında *Undine* (Christian Petzold, 2020) filminin su imajlarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Su imajlar, suyun görüntüsünü ve suyun hareketini içeren imajlar olarak tanımlanmıştır. Karanın katılığına karşısına suyun akışkanlığını koyan, birçok farklı bakış noktasına sahip olabilen merkezsiz bu imajlar, alışılmadık bir etkileşimi mümkün kılmakta, aynı zamanda su dünyasının kökensele izlerini hatırlatmaktadır.

Dişi bir su perisi olarak tanımlanabilecek *Undine*'nin hikayesi, bugüne kadar Petzold gibi birçok farklı sanatçıya ilham kaynağı olmuştur. Bunlar arasında Ingeborg Bachmann'ın "*Undine Gidiyor*" adlı hikâyesi, özne-nesne geçişlerine izin veren yapısıyla *Undine* anlatılarını ters yüz ettiği için önemli bir yere sahiptir. Petzold, filminin senaryosunu yazarken bu öyküden etkilendiğini dile getirmektedir. Bununla birlikte Deleuze de hareket imajın krizine işaret ederken edebiyattaki yeni anlatı tarzlarının sinema üzerindeki etkisinden bahsetmektedir. Tüm bu bağlamlardan hareketle, çalışmada şu soruların yanıtı aranmıştır: Bachmann'ın öyküsünün Petzold'daki karşılığı bizi hangi imajlara götürür? Filmin hâkim göstergesi olan sıvı algılanımın belirsiz bir referans merkezine göre değişen akışkan imajları ve kökensele bir dünya olarak suyun imajları, *Undine* filmine öyküdekine benzer bir açılım sağlar mı? Bu sorulardan yola çıkarak filmde su imajların açtığı özgürlük alanı incelenmiş, Deleuze'ün kitabında ele aldığı filmlerle olan kesişmeler ortaya koymuştur. Sonuç olarak, *Undine* filmi ile Deleuze'ün kavramları arasında yeni ilişkiler kurmayı deneyen bu çalışmada üç farklı ilişki eksenini kurulmuştur. Bunlardan ilki filmin renk-imajlarının sıvı algılanım ile ilişkisini; ikincisi Deleuze'ün kitabında sıvı algılanım kavramı çerçevesinde değinmediği *Undine* filmine özgü bir bağlantı olarak kökensele dünya-itki-imaj-sıvı algılanım ilişkisini; üçüncüsü, filmdeki sıvı algılanımın, diğer hareket imaj kategorileri ve onların göstergeleriyle kurduğu ilişkiyi içermektedir. Bu üç eksen, çalışmanın problematiği bağlamında *Undine* filminin kendine özgü evrenini açmamıza ve filmin su imajlarını tartışmamıza imkân vermiştir.

Anahtar Sözcükler: Deleuze, Hareket imaj, Sıvı Algılanım, Kökensele Dünya, Petzold, *Undine*

³ Dr. Öğr. Üyesi, Sakarya Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Görsel İletişim ve Tasarım Bölümü, tcelik@sakarya.edu.tr

DISCUSSING THE POSSIBILITY OF LIQUID PERCEPTION DRAWING ON THE WATER IMAGES OF THE FILM *UNDINE*

ABSTRACT

This study aims to evaluate the liquid perception of *Undine* (Christian Petzold, 2020), drawing on the “originary world” and “liquid perception” concepts that Gilles Deleuze established in his work, *The Movement Image*. Water Images are defined as the images which include the flow of water and the display of water. These acentred images, which can have many different points of view and oppose to the solidity of land with the fluidity of water, enable an unusual interaction and remind the originary marks of the water world in the same breath.

The Story of *Undine*, who can be defined as a water nymph, has inspired many artists like Petzold. Among all, Ingeborg Bachmann’s story “*Undine Goes*” occupies an important position by its structure that allows subject-object transmissions as it reverses the narratives of *Undine*. Even Petzold states that he was influenced by it in writing his film script. Still, Deleuze points to the crisis of the action-image mentioning the effect of new narration styles in the literature on cinema. Based on all these contexts, answers to the following questions were sought in the study: what images does the Petzold response of Bachmann’s *Undine* take us to? Do the images of water as an originary world with fluid images changing according to an uncertain reference centre of the liquid perception, which is the very dominant feature of the film, provide an opening similar to the story in *Undine*? Based upon these questions, the area of freedom opened up by the water images in the film was examined, and its intersections with the films Deleuze discussed in his book were revealed. As a result, three different relationship axes have been shown in this study, which tries to establish new relationships between the film *Undine* and Deleuze’s concepts. The first of these includes the relationship between the colour-images of the film and the liquid perception. The second consists of the relation of originary world–impulse image–liquid perception as a connection peculiar to the film *Undine* which Deleuze does not mention in his book within the concept of liquid perception. The third includes the relationship of liquid perception in the film with other motion image categories and their signs. These three axes allow one to unbind the unique universe of *Undine* film and discuss the water images of the film in the context of the problem of the study.

Keywords: Deleuze, Movement image, Liquid Perception, Originary World, Petzold, *Undine*

ÖLÜMÜ YENİDEN DEĞERLENDİRME ÜZERİNE: SİNEMADA ÖTANAZİ

Erman KAR⁴

ÖZ

Ötanazi Antik Yunanca iyi ölüm ifadesinden türeyen ve ölme veya öldürme izni anlamına gelen kavramdır. Günümüzde ötanazi, uygulamalı etiğin özellikle de tıp etiğinin en kritik problemleri arasında yer almaktadır. Bu kavramı problematik yapan şey, temel olarak üzerinde durulan etik sorulardır. Örneğin, çok büyük acılar çeken bir kişinin veya artık nitelikli bir hayat sürdüremeyecek hale gelmiş ölçüde sağlığını kaybetmiş birisinin ölmesine karar vermek etik midir? Hastanın nefes almasını sağlayan makinaların fişini çekmek, tedaviyi bırakmak veya ona ölümünü sağlayacak bir ilaç vermek etik midir? Bu sorular uygulamalı etiğin tartışma alanını aşan bir karşılıkla sinema içinde oldukça ilgi uyandırıcı hikayeler ortaya çıkarmaktadır. Birçoğunun gerçek hayat hikayelerinden uyarlanan filmler olması da ötanazi meselesinin sinemaya yansımalarının ne derece önemli olduğunu da göstermektedir. Bu uyarlamalardan en önemlisi ve biyoetik-sinema arasındaki ilişkiyi kritize edebilmek adına ele alınması gereken örneklerden birisi; Jack Kevorkian isimli bir patoloji uzmanının hayatını anlatan ve gerçek bir hikâyeden uyarlanan Doktor Ölüm (You Don't Know Jack) isimli filmidir. Bu çalışma ötanazinin temel kavram, ayırım ve problemlerini ve özellikle hekim destekli ötanaziyi belli başlı sinema örnekleri özellikle de Doktor Ölüm filmi ışığında analiz etmeyi hedeflemektedir. Bununla birlikte ötanazi uygulamasının ve tıp literatüründe hekim yardımcı intiharın birbirinden hangi noktalarda ayrıldığı gibi bazı temel sorular üzerinde durulacaktır. Son olarak özerklik, bireysel otonomi ve onurlu ölüm hakkı gibi felsefi kavramların ötanazi kararı ile ilgileri felsefi anlamda Doktor Ölüm filmi ile paralel doğrultuda analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ötanazi, Özerklik, Otonomi, Uygulamalı Etik.

⁴ Dr. Öğr. Gör., Çankırı Karatekin Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü ermankar@karatekin.edu.tr

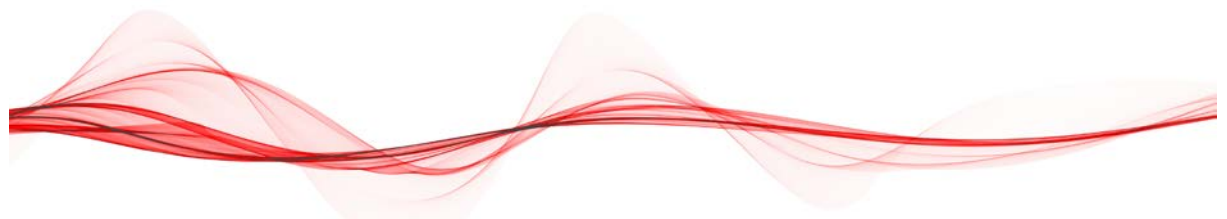
A REASSESSMENT OF DEATH: EUTHANASIA IN THE CİNEMA

ABSTRACT

Euthanasia is derived from the Ancient Greek word for good death, which means taking action to intentionally die or kill in order to cease pain and suffering. Today, euthanasia is among the most critical problems of applied ethics, especially medical ethics and bioethics. What makes this concept problematic is the ethical questions that are mainly focused on: Is it ethical to decide that someone who has suffered too much, or someone who has lost health to such an extent that they can no longer lead a quality life, should die? Is it ethical to unplug the machines which allow the patient to breathe, to stop the treatment, or to give him a drug that will cause his death? These questions reveal very interesting stories in cinema with a response that goes beyond the discussion area of applied ethics. The fact that most of them are films adapted from real life stories also shows how important it is to reflect on the philosophical importance of the issue of euthanasia in cinema. The most important of these adaptations, and one of the examples that should be considered in order to criticize the relationship between bioethics and cinema is “You Don't Know Jack”, which is based on a true story and tells the life of a pathologist named Jack Kevorkian.

This study aims to analyze the basic concepts, distinctions and problems of euthanasia, and especially physician-assisted euthanasia in the light of the movie “You Don't Know Jack”. In addition, there will be an emphasis on some basic questions such as how physician-assisted suicide and other examples of medical literature of euthanasia differ from each other. Finally, the relevance of philosophical concepts such as autonomy, individual autonomy and the right to die with dignity will be analyzed philosophically in parallel with the movie “You Don't Know Jack”.

Keywords: Euthanasia, Freedom, Autonomy, Applied Ethics

SİNEMADA “ZAMAN”I YENİ BİR BAKIŞLA GÖRMEK

Melek ÖZKAR⁵

ÖZ

Zaman nedir, neye göre belirlenir ve nasıl algılanır? Bu konuda pek çok filozof görüşünü ortaya koyar. Platon ve onun öğrencisi olan Aristoteles zaman olgusuna yönelik düşüncelerini belirten Antik Çağ Yunan filozoflarından ikisidir. Platon için zaman bütün yaşam boyunca etkin olan ve geçmiş, şimdi ve gelecek düşüncelerini barındıran sürekli bir değişim halidir. Aristoteles için zaman, içindeki “şimdiki-an” a şüphe ile bakılması gereken bir durumdur. Augustinus ise zamanı Tanrı’nın var ettiği görüşünü ortaya koyar. Martin Heidegger ise zamanı fiziksel bir gerçekliğe oturtmaya çalışır. Immanuel Kant, zaman olgusunun öznelliğine ve ideallğine vurgu yapar. Zamanı akan bir durum olarak kabul etmeyen Nietzsche de zamanın döngüsellğine değinir. Descartes, zaman olgusunun hareketin bir ölçüsü olduğu fikrini öne sürerken Locke bu görüşe karşı çıkar. Newton ise “mutlak zaman” kavramını literatüre ekler ancak Leibniz nedensellik ilkesini yok ettiği gerekçesi ile “mutlak zaman” kavramına karşı çıkar. Hegel de zaman olgusunun varlığını insan varlığına dayandırır. Bergson “Kronolojik olmayan zaman” kavramıyla dikkat çeker. Bergson’un düşüncelerinden etkilenen Deleuze ise hareketin “şimdi”ye işaret ettiğini belirtir.

Bazen hızla akıp gittiği bazen de bitmek bilmediği düşünülen zaman sinema için değerlidir. Her film uzun ya da kısa belli bir zaman dilimi içinde yer alır ve bu da süre olarak ifade edilir. Ayrıca filmler zaman olgusuna müdahale edebilecek bir altyapıya da sahiptir. Öyküler kimi zaman doğrusal bir zaman içerisinde ilerlerken kimi zaman da geri dönüşler ya da ileri atlamalarla sunulabilir. Yansıtılan duruma göre zaman durdu sanılabilir ya da çok daha hızlı aktığı düşünülebilir. Kimi durumlarda da zaman, öykü içeriğinde kritik bir öneme sahip olabilir. Öncelikle zaman olgusunun ne olduğuna ilişkin felsefi görüşlere yer verilen bu çalışma ile zaman olgusunun sinemada nasıl farklı biçimlerde yansıtılabileceği ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zaman, Sinemada Zaman, Başlangıç,

⁵ Doktora Öğr., Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon Bilim Dalı. ORCID:0000-0003-1108-8768, mozkar@anadolu.edu.tr

SEEING “TIME” IN CINEMA WITH A NEW PERSPECTIVE

ABSTRACT

What is time, how is it determined and how is it perceived? Many philosophers put forward their views on this subject. Plato and his student Aristotle are two of the Ancient Greek philosophers who expressed their thoughts on the phenomenon of time. For Plato, time is a constant state of change that is active throughout life and includes thoughts of the past, present and future. For Aristotle, time is a situation in which the “present-moment” should be viewed with suspicion. Augustine, on the other hand, puts forward the view that God created time. Martin Heidegger, on the other hand, tries to put time into a physical reality. Immanuel Kant emphasizes the subjectivity and ideality of the phenomenon of time. Nietzsche, who does not accept time as a flowing state, also refers to the cyclicity of time. While Descartes put forward the idea that the phenomenon of time is a measure of motion, Locke opposes this view. Newton adds the concept of “absolute time” to the literature, but Leibniz opposes the concept of “absolute time” on the grounds that it destroys the causality principle. Hegel also bases the existence of the phenomenon of time on the existence of human beings. Bergson draws attention with the concept of “non-chronological time”. Deleuze, who was influenced by Bergson’s thoughts, states that the movement refers to the “now”.

Time, which is sometimes thought to flow rapidly and sometimes to never end, is valuable for cinema. Each film takes place in a certain time period, long or short, which is expressed as duration. In addition, films have an infrastructure that can interfere with the phenomenon of time. While the stories sometimes progress in a linear time, sometimes they can be presented with flashbacks or forward jumps. Depending on the reflected situation, time can be thought to have stopped or it can be thought to flow much faster. In some cases, time can have a critical importance in story content. First of all, with this study, which includes philosophical views on what the phenomenon of time is, it has been tried to reveal how the phenomenon of time can be reflected in cinema in different ways.

Keywords: Time, Time At The Cinema, Inception

DARK CINEMATOGRAPHY AS AN ELEMENT OF POSTMODERN CONSUMPTION: THE POST-MODERN EXTENSIONS OF THE SOCIOLOGY OF DEATH IN THE CINEMA INDUSTRY

Onur İZMİR⁶, Gülen SÖNMEZ⁷

ABSTRACT

Changes in the value systems of contemporary societies resulted in new interpretations and the redefinition of the values, norms, and traditions. These changes made various impacts on personal meaningfulness and people became more vulnerable to death after attributions of the meanings to death, as many other things, had been removed from the social domain to the individual domain. In the context of this study, a new term called dark cinematography has been coined. This study aims to understand the motives behind the consumption of the dark products of cinema industry and seeks the postmodern extensions of the sociology of death in the cinema industry. Dark cinematography is defined as the supply and consumption of the movies in the cinema industry in which elements related to real or commodified death, suffering, and macabre events are made visible from an artistic perspective based on a plot and presented for the interests of the (dark) audience. Dark cinematography is a postmodern tool to cope with death and provides individuals a unique chance for the reconceptualization, neutralization, and control of it.

Keywords: Postmodernism, Sociology of death, Dark cinematography

⁶ Dr. Araş. Gör., Gümüşhane Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, onurizmir@gumushane.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3307-9344>

⁷ Dr. Araş. Gör., Gümüşhane Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü gsonmez@gumushane.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2313-8702>

POSTMODERN TÜKETİMİN BİR UNSURU OLARAK KARANLIK SİNEMATOĞRAFİ: SİNEMA ENDÜSTRİSİNDE ÖLÜM SOSYOLOJİSİNİN POSTMODERN UZANTILARI

ÖZ

Çağdaş toplumların değer sistemlerindeki değişiklikler, yeni yorumlamalara ve değerlerin, normların ve geleneklerin yeniden tanımlanmasına neden oldu. Bu değişiklikler, kişisel anlamlılık üzerinde çeşitli etkiler yaptı ve diğer birçok şey gibi, ölüme yüklenen anlam da sosyal alandan bireysel alana kaydırıldıktan sonra, insanlar ölüme karşı daha açık ve savunmasız hale geldi. Bu çalışma kapsamında, kara sinematografi olarak adlandırılan yeni bir terim ileri sürülmüştür. Bu çalışma, sinema endüstrisindeki karanlık ürünlerin tüketiminin arkasındaki güdüleri anlamayı amaçlamakta ve sinema endüstrisinde ölüm sosyolojisinin postmodern uzantılarını araştırmaktadır. Kara sinematografi, sinema endüstrisinde gerçek veya metalaştırılmış ölüm, ıstırap ve ürkütücü olaylarla ilgili unsurların bir olay örgüsü üzerine sanatsal bir bakış açısıyla görünür kılınan ve (kara) izleyicinin ilgisine sunulan filmlerin arzı ve tüketimi olarak tanımlanmaktadır. Kara sinematografi, ölümlerle başa çıkmak için geliştirilen postmodern bir araçtır ve bireylere ölümün yeniden kavramsallaştırılması, etkisiz hale getirilmesi ve kontrolü için eşsiz bir fırsat sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Postmodernizm, Ölüm sosyolojisi, Kara sinematografi

“YENİ ORTA ÇAĞA HOŞ GELDİNİZ!”: ÖRÜMCEK-ADAM: EVDEN UZAKTA (2019, J. WATTS) FİLMİNDE ÇALIŞMA KÜLTÜRÜNÜN TEKNO-FEODALİZM KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Sezen Gürüf BAŞEKİM⁸

ÖZ

Bu bildirinin konusu, ilki 2017 yılında gösterime girmiş olan yeni Örümcek-Adam film serisinde temsil edilen ‘çalışma kültürüdür’. Bildiride serinin ikinci filmi olan *Örümcek-Adam: Evden Uzakta* (2019, Jon Watts) filmine odaklanılmaktadır.

Teknolojinin ve kapitalizmin küresel ölçekte örgütlenme biçimlerinin, yerel ve bireysel ölçekte eşitsizlikleri arttırdığı, teknoloji şirketlerinin tekeller oluşturmasının toplumsal olarak feodalizme benzer sonuçlar yarattığına yönelik eleştiriler, 1990’lı yıllardan itibaren ileri sürülmekle birlikte, 2020’li yıllarda Popüler Kültürde dile getirilir olmuştur.

Yeni Örümcek-Adam film serisi (2017-2021), bir yandan kapitalizmin teknolojik biçimine yönelik eleştirel bir yaklaşım sunan, diğer yandan eleştirdiği olguların meşrulaştırılmasına hizmet eden hegemonik nitelikte kültürel metinlerdir. Bildiride *Örümcek-Adam: Evden Uzakta* filminin sosyolojik ve ideolojik bir eleştirisinin sunulması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda niteliksel bir çalışma yürütülecek olup, filmdeki temsil, söylem ve filmin anlatısı ve karakterler arasındaki ilişkiler başlıca veriler olarak kabul edilecektir.

Çalışmada araştırılacak olan başlıca sorular aşağıda sıralanmıştır:

1. Filmde teknokapitalizmin şekillendirdiği toplumsal yapının özelliklerinin nasıl temsil edilmiştir?
2. Filme göre teknokapitalist toplumsal yapıda hangi kültürel değerler önceliklidir?
3. Filmde Teknofeodalizme dair nasıl bir kodlama söz konusudur?

Filmde Küreselleşme ve Teknofeodalizm arasındaki ilişkiye dair söylem nasıl inşa edilmiştir?

Çalışmanın popüler bir kültür ürününün güncel ve küresel düzeyde toplumsal sorunlarla ilgili bir analizinin sunulmasıyla film çalışmaları alanına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

⁸ Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, sgurufbasekim@kastamonu.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0438-8471

**“WELCOME TO THE NEW MIDDLE AGES!?”: AN EXAMINATION OF WORK CULTURE IN THE
FRAMEWORK OF TECHNO-FEODALISM IN THE MOVIE SPIDER-MAN: FAR FROM HOME
(2019, J. WATTS)**

ABSTRACT

The subject of this paper is the 'work culture' represented in the new Spider-Man movie series, the first of which was released in 2017. The paper focuses on the second movie in the series, Spider-Man: Far From Home (2019, Jon Watts).

Criticisms which state that organization of technology and capitalism on a global scope might increase inequalities on a local and individual scale. Monopolies by technology companies create similar results to feudalism in the social context that have been put forward since the 1990s and has found its reflections even in the popular culture in the 2020s. The new Spider-Man film series (2017-2021) are hegemonic cultural texts that on the one hand offer a critical approach to the technological form of capitalism, and on the other hand serve to legitimize the phenomena it criticizes. In this paper, the aim is to present a sociological and ideological critique of *Spider-Man: Far From Home*. For this purpose, the relations between the representation, discourse and the narrative of the film and the characters will be considered as the main data therefore it is a qualitative study which will be conducted.

The main questions to be explored in the study are listed below:

1. How are the features of the social structure shaped by Technocapitalism represented in the movie?
2. According to the movie, which cultural values are prioritized in the Technocapitalist social structure?
3. What is the coding of Technofeudalism in the movie?
4. How is the discourse on the relationship between Globalization and Technofeudalism constructed in the film?

Hopefully the study will contribute to the field of film criticism by presenting an analysis of a popular cultural product which related to current global and social problems

AVRUPA'DA DOLAŞAN HAYALET: YENİ AVRUPA'NIN ESKİ KORKULARI YA DA “JE SUİS KARL”

Özgür Emek KORKMAZ⁹, Mustafa C. SADAKAOĞLU¹⁰

ÖZ

Modern Avrupa fikri; iktisadi, siyasi ve kültürel düzlemde iş birliği ile ortak değerlerin yüceltildiği, benzerlik yerine farklılıkların korunduğu, demokratik kurum ve kurallarıyla kalıcı barış ideali üzerine inşa edilmiştir. Diğer yandan yirmi birinci yüzyılın başından itibaren gelişmiş Avrupa ülkelerine doğru akan insan göçü ve artan terör olayları, birliğin içe dönük korumacı siyaset geliştirmesine ve başlangıçtan itibaren ortak değer olarak yüceltilen ideallerin sorgulanmasına neden olmuştur. Bu minvalde demokratik ideallerin ihmal ve güvenlik kaygılarını odağa alan siyasal anlayışın güçlenmesi nedeniyle birliğe mensup pek çok ülkede yabancı düşmanlığını büyötmeye yönelik politikalar üreten siyasal hareketlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bahse konu gelişmeler çerçevesinde; çalışmanın örnekleme olarak belirlenen “*Christian Schwochow, Je Suis Karl-2021*” adlı sinema filmi, ihmal edilen idealler ve yükselen yabancı düşmanlığı üzerinden incelenmektedir. Filmin çoklu okumaya olanak tanıyan anlatısı; tarihsel bağlamdan kopmadan, sosyolojik kavramlarla ele alınmakta ve göç ya da terör meseleleriyle bu meselelerden beslenen ırkçı radikalleşme Avrupa'nın savaşçı geçmişinden miras korkuları üzerinden yorumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa, Avrupa Birliği, Avrupa İdealleri, Sağ Siyaset ve Irkçılık.*

⁹ Doktora Öğrencisi, Mersin Üniversitesi, Medya, Kültür ve Kent Çalışmaları, o.e.korkmaz@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9934-4898

¹⁰ Doç. Dr. İstanbul Aydın Üniversitesi, İletişim Fakültesi, mustafasadakaoglu@aydin.edu.tr, ORCID:0000-0002-4359-4828

A SPECTRE IS HAUNTING EUROPE: THE OLD FEARS OF NEW EUROPE OR “JE SUIS KARL”

ABSTRACT

The modern European idea; it was built on the ideal of permanent peace with its democratic institutions and rules, where common values are glorified with cooperation on the economic, political and cultural plane, differences are preserved instead of similarity. On the other hand, human migration to developed European countries since the beginning of the twenty-first century and increasing terrorist incidents caused the union to develop an inward-looking protectionist policy and to question the ideals that were glorified as common values from the beginning. In this respect, due to the neglect of democratic ideals and the strengthening of the political understanding that focuses on security concerns, it has led to the emergence of political movements that produce policies to increase xenophobia in many countries belonging to the union. In this context; the movie named “*Christian Schwochow, Je Suis Karl-2021*”, which is determined as the sample of the study, is examined through neglected ideals and rising xenophobia. The narrative of the film allows for multiple reading; it handles sociological concepts without breaking away from the historical context and the issues of immigration or terrorism and the racist radicalization fed by these issues are interpreted through the fears of inheritance from Europe's warrior past.

Keywords: *Europe, European Union, European Ideals, Right-Wing Politics and Racism.*

BİR ÜSTKURMACA OLARAK THE TRUMAN SHOW ÖRNEĞİ

Saniye KÖKER¹¹

ÖZ

Gerçekte olmadığı halde varmış gibi düşünülen olaylara kurmaca denir, bu nedenle kurmaca düşsel bir edimin ifadesidir. Kurmacadan yola çıkılarak üretilen üst kurmaca ise metni ele alan yazar veya senaristin, metnin içinde bilinçli bir şekilde yer alması ve anlatılanların birer kurmacadan ibaret olduğunun hatırlatılmasıdır. Bu yönüyle üst kurmaca, kurmaca içinde bir kurmacadır. Gerçek ile kurmaca arasındaki ilişkiyi sistematik biçimde, bilinçli bir şekilde sorgulayan üst kurmaca, anlatılanların birer kurmacadan ibaret olduğuna dikkat çeker. Bu tür anlatıların en önemli özelliği yazarın ya da senaristin kurmacaya müdahale etmesi, kurmacanın içinde bir kurmacaya yer vermesidir. Üst kurmaca bu yönüyle, kurmaca bir metnin içinde gizlenmiş ayrıntıları ifşa ederken okuyucu/izleyici kitlesini de bu ayrıntılar içinde yolculuğa çıkarır. Böylelikle izleyici kitlesine, anlatılanların birer kurmaca olduğu gerçeği daima hatırlatılmış olur.

Bu çalışmanın amacı, bir üst kurmaca örneği olarak “*The Truman Show*” filmini incelemek ve kurmaca içinde kurmacanın ne şekilde ele alındığını göstermektir. “*The Truman Show*”da filmin asıl anlatısı filmin konusunu oluştururken filmin konusu da kendi içinde başka bir film konusuna dönüşmektedir. Dolayısıyla “*The Truman Show*”da sinema sanatını meydana getiren teknik unsurlar, filmin konusunu oluşturan Truman Show’un içinde de kullanılmıştır. Böylece ana kurgunun içinde yer alan bu ikinci kurgu yoluyla “*The Truman Show*” filmi üst kurmaca formuna dönüştürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Kurmaca, Üst Kurmaca, Gerçeklik, “*The Truman Show*”.

¹¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kayseri Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, saniyekoker@kayseri.edu.tr

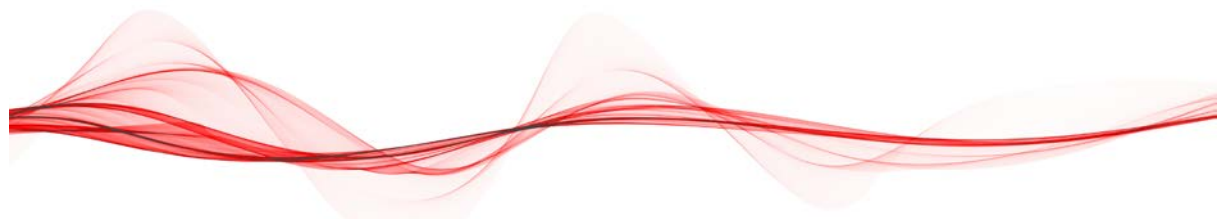
THE EXAMPLE OF "THE TRUMAN SHOW" AS A UPPER FICTION

ABSTRACT

Events that are thought to exist even though they do not exist are called fictional. Therefore fiction is the expression of an imaginary act. Metafiction, which is produced based on fiction, is the conscious involvement of the writer or screenwriter in the text, and it is a reminder that what is being told is just fiction. In this respect, metafiction is a fiction within a fiction. Metafiction systematically and consciously questioning the relationship between reality and fiction draws attention that what is told consists of fiction. The most important feature of such narratives is that the author or screenwriter intervenes in the fiction and includes a fiction in the fiction. With this aspect, metafiction reveals the details hidden in a fictional text and takes the reader/audience on a journey within these details. Thus, the audience is always reminded of the fact that what is being told is fiction.

The purpose of this study is to examine "The Truman Show" film as an example of a metafiction and to show how fiction is handled in fiction. In "The Truman Show", the main narrative that makes up the film is the subject of the film, while the subject of the film itself turns into another subject of the film. Therefore, the technical elements that make up the art of cinema in "The Truman Show" film were also used in the "Truman Show", which is the subject of the film. Thus, through this second fiction, which is included in the original fiction, "The Truman Show" film was transformed into a metafiction form.

Keywords: Cinema, Fiction, Metafiction, Reality, "The Truman Show".

YENİ TÜRK SİNEMASINDA MİZOJİNİZM: ERİL DÜŞMANLIĞIN GÖLGESİNDE HALAM GELDİ VE MUSTANG FİLMLERİNE DAİR FEMİNİST BİR İNCELEME

M. Özer ÖZKANTAR¹²

ÖZ

Mizojinizm yani kadınlara yönelik nefret duygusu tarihi çok eskilere dayalı bir kavram olarak bilinmektedir. Kadının erkeğin boyunduruğunda bir nesne gibi görüldüğü bu terim içerisinde kadın; şiddetin, ötekileştirilmenin, tutsaklığın tam merkezinde konumlandırılmakta, böylelikle patriyarkal düzlemin kurbanı haline getirilmektedir. Sinematik evrende de bu yaklaşımın uzantıları hemen her sinema anlayışında gözlemlenebilmektedir. Söz konusu Yeşilçam ve yeni dönem Türk Sineması olduğunda da kadına yönelik kin ve nefretin uzantılarına rastlamak mümkündür. Hatta Yeni Türk Sineması'nın yakın dönem örneklerinde bu tutuma dair güçlü örnekler söz konusudur. Bu noktada bu çalışmanın temel amacı kadına yönelik olumsuz bakış açısının izleklerini Yeni Türk Sineması özelinde incelemektir. Bu doğrultuda, *Halam Geldi* (2013) ve *Mustang* (2015) filmleri mizojinizm teması bağlamında incelenmiş, yöntem olarak ise feminist eleştirel söylem analizi kullanılmıştır. Bu incelemenin sonucunda söz konusu filmlerde ataerkil düzenin kadına dayattığı normların şiddet unsuruyla birleşerek düşmanca bir noktaya geldiği görülmüştür. Hatta tüm feminist söylem ve hareketlere rağmen Yeni Türk Sinemasında hala patriyarkal nefretin izdüşümlerine rastlanılmıştır. Fakat tüm bu olumsuz tabloya rağmen Yeni dönem Türk Sineması içerisinde bazı yönetmenlerin kadınlara dayatılan bu imajlara yönelik bazı çıkış noktaları sunduğu ve faillik alanları yarattığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Türk Sineması, Kadın, Mizojinizm, Feminist Eleştirel Söylem Analizi.

¹² Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu, ozerozkantar@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9364-5606

MISOGYNY IN THE NEW TURKISH CINEMA: A FEMINIST REVIEW OF FILMS *HALAM GELDİ* AND *MUSTANG* IN THE SHADOW OF MASCULINE ENMITY

ABSTRACT

Misogyny, the feeling of hatred towards women, is known as a concept based on ancient times. In this term, where the woman is seen as an object under the yoke of the man; she is positioned at the very center of violence, marginalization, and captivity, thus making her a victim of the patriarchal system. In the cinematic universe, the extensions of this approach can be observed from almost every cinematic point of view. When it comes to Yeşilçam and the new Turkish Cinema, it is possible to encounter the extensions of hatred towards women. There are strong examples of this attitude in the recent examples in the new Turkish Cinema. At this point, the main goal of this study is to analyze the themes of the negative perspective towards women in the new Turkish Cinema. In this direction, *Halam Geldi* (2013) and *Mustang* (2015) films were gone over in the context of the theme of misogyny, and feminist critical discourse analysis was utilized as a method. As a result of this analysis, it has been seen that the norms imposed by the patriarchal order on women in the mentioned films have come to a hostile point by combining with the element of violence. In fact, despite all the feminist discourse and movements, projections of patriarchal hatred are still encountered in the new Turkish Cinema. However, in spite of all this negative figuration, it has been observed that some directors in the New Era Turkish Cinema offer some getaway points for these images imposed on women and create areas for agencies.

Keywords: New Turkish Cinema, Woman, Misogyny, Feminist Critical Discourse Analysis.

TÜRK SİNEMASINDA ÜÇLEME GELENEĞİ VE KAPLANOĞLU'NUN YUMURTA- SÜT -BAL ÇALIŞMALARI

Ufuk UĞUR¹³, Adem YÜCEL¹⁴, Bünyamin DURANOĞLU

ÖZ

Sinema, tarihi boyunca görsel imgeler yoluyla anlamlar üretmektedir. İçinde bulunduğu dönemin koşullarından etkilenmekte ve her ülke kendi kültürünün izlerini taşıyarak evrensel bir sanat izlenimi yaratmaktadır. Ortaya çıktığı dönemlerden itibaren gerçeklik olgusunu ele alan sinema, gelişen toplumların ve teknolojik ilerlemelerin etkisiyle bu olgunun algılanmasında etkili bir rol üstlenir. Son dönemde anlatı biçimi olarak dünya ve Türk sinemasında üçleme film yapma geleneğiyle oluşturulan filmlerin özel bir yeri vardır. Bir fikrin ya da bir karakterin özelinde üç farklı boyutu ele almak üzere kurgulanan üçleme filmler yönetmenlerinin sinemasını özetlemek açısından da ayrı bir yerde dururlar. Dünya sinemasındaki etkisini Kieślowski'nin Üç Renk Üçlemesi, Satyajit Ray'in Apu Üçlemesi gibi yapımlarla özetleyebileceğimiz bu gelenek Türk sinemasında Ö. Lütfi Akad'ın Göç üçlemesi Gelin, Düğün, Diyet, Metin Erksan'ın Mülkiyet üçlemesi Yılanların Öcü, Susuz Yaz, Kuyu gibi örnekleriyle sinemaya kimlik kazandırma yolunda kilometre taşı filmler üretilmesini sağlamıştır. Bu çalışmada son dönem Türk sinemasında Semih Kaplanoğlu'nun üçleme film örneği olarak ürettiği Yusuf'un Rüyası: Yumurta, Süt, Bal filmleri üzerinde durulacaktır. Yönetmen çeşitli röportajlar ve bir söyleşi aracılığıyla filmlerine ve özellikle üçlemesine dair geniş açıklamalar yapmış ve bilgiler vermiştir. Bu çalışmada auteur kuramı açısından ve bir şairi başkarakter seçmesi yönüyle filmlere yaklaşacaktır. İlk olarak üç sayısının anlamı ve üçleme geleneğinin kaynağına dair bir özetleme yapılacak sonrasında üçlemenin her bir filminin yönetmenin verdiği röportajlar paralelinde ne anlam ifade ettiğinin altı çizilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üç, Üçleme, Auteur, Şiir, Yumurta, Süt, Bal

¹³ Doç. Dr., Ordu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü, ufukugur@odu.edu.tr

¹⁴ Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Turhal Uygulamalı Bilimler Fakültesi Grafik A.B.D. admycl@gmail.com

TRİLOGY TRADITION IN TURKISH CINEMA AND KAPLANOĞLU'S EGG-MILK-HONEY STUDIES

ABSTRACT

Cinema produces meanings with the help of visual images throughout its history. It is influenced by the conditions of its time and gives the impression of a universal art by carrying the traces of a country's culture. Cinema, which has dealt with the fact of reality since its emergence, plays an effective role in the perception of this phenomenon with the effect of developing societies and technological advances. The films created with the tradition of making triple films in world cinema and Turkish cinema have a special place. The trilogy, which was designed to address three different dimensions in the context of an idea or a character, also stands in a separate place in order to summarize the cinema of the directors. This tradition, which we can summarize the effect of world cinema with productions such as Kieślowski's Tri Color Trilogy, Satyajit Ray's Apu Trilogy, is in Ö. Lütfi Akad's Immigration trilogy Bride, Wedding, Diet, Metin Erksan's Property Trilogy has produced milestone films on the way to bring identity to the cinema with the knitting of Snakes, the Thirsty, Waterless Summer and Well. In this study, Yusuf's Dream: Egg, Milk and Honey films, which Semih Kaplanoğlu has produced as an example of a trilogy movie, will be emphasized. Through various interviews and a river interview, the director made extensive explanations and information on his films and especially his trilogy. In this study, the films will be approached in terms of auteur theory and in terms of choosing a poet character. Firstly, a summary of the meaning of the number three and the source of the trilogy tradition will be made, and then what each meaning of the movie of the trilogy means in parallel with the interviews given by the director.

Keywords: Three, Trilogy, Auteur, Poetry, Egg, Milk, Honey

SİNEMADA POSTMODERNİZM VE GÖSTERGELERARASILIK

Ufuk UĞUR¹⁵, Adem YÜCEL¹⁶

ÖZ

Bu çalışma, günümüz sanat anlayışının neredeyse bütün biçimlerinde kendini gösteren ve halen tartışılmaya devam eden bir olgu olarak postmodern yaklaşımın sinemasal örneklerini incelemektedir. Bilindiği gibi postmodernizm, modern dönemin bütün kurallarına karşı çıkan, sürekli yenilik ve ilerleme söylemini reddeden yapısıyla kültürel çeşitliliği savunmaktadır. Genel olarak modernitenin sorgulanması ve aşılması olarak değerlendirilen postmodernizm, sanatsal alanda önceki dönem yapıtlarını, alıntılama, öykünme, alaysılama vb. yöntemlerle yeni olanla yinelemektedir. Günümüzde neredeyse hemen her şeyin alıntılama üzerine kurulu olduğu postmodern sanat yaklaşımı ve sinemasal metinler temel bir estetik seçim olarak metinlerarasılık yöntemlerine başvurmaktadır. Postmodern öğretinin okuma yöntemi olarak kabul gören metinlerarasılık kavramı iki ya da daha fazla metin arasındaki bir tür söyleşim, etkileşim ya da iki farklı gösterge dizgesi arasındaki alışveriş işlemleri olarak tanımlanmaktadır. Metinlerarasılık bağlamında sinemasal alanda önceki döneme ait yapıtlar, alıntılama, kopyalama, gönderme vb. yöntemlerle güncellenmekte ve bu uygulamalar özellikle 80'li yıllardan sonra sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Sanatlar arasındaki katı kuralları kaldıran, farklı disiplinleri birbirleriyle harmanlayan postmodern yaklaşım, bu alanda oldukça yoğun ilişkileri kapsamaktadır. Bu bağlamda, son dönemde metinlerarasılığın yanı sıra farklı sanat disiplinleri arasındaki ilişkileri tanımlamak için yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyularak değişik disiplinler arasındaki ilişkileri belirtmek için 'göstergelerarasılık' kavramı tercih edilmiştir. Görsel çağda yaşadığımız günümüzde sinema, kitlelere eğlence sunan ticari bir araç olarak kendine özgü karma bir yapıya sahiptir. Sinema, karma yapısı nedeniyle, ilk yıllardan itibaren farklı sanatsal disiplinler ile ilişki içerisinde olarak değişik disiplinlerden yararlanmaktadır bu bağlamda yapılan çalışmalar postmodern sinema alanında göstergelerarasılık olarak değerlendirilmektedir.

¹⁵ Doç. Dr., Ordu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümü, ufukugur@odu.edu.tr

¹⁶ Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Turhal Uygulamalı Bilimler Fakültesi Grafik A.B.D. admycl@gmail.com

INTERSEMIOTISM AND POSTMODERNISM IN CINEMA

ABSTRACT

This study examines the cinematic examples of the postmodern approach as a phenomenon that manifests itself in almost all forms of today's understanding of art and still continues to be discussed. As it is known, postmodernism defends cultural diversity with its structure that opposes all the rules of the modern period and rejects the discourse of constant innovation and progress. Postmodernism, which is generally considered as the questioning and overcoming of modernity, includes the works of the previous period in the artistic field by quoting, emulating, mocking, etc. Methods iterate with the new one. Today, postmodern art approach, in which almost everything is based on citation, and cinematic texts apply intertextuality methods as a basic aesthetic choice. The concept of intertextuality, which is accepted as the reading method of postmodern teaching, is defined as a kind of conversation, interaction between two or more texts, or as transactions between two different sign systems. In the context of intertextuality, works of the previous period in the cinematic field, citation, copying, reference, etc. It is updated with methods and these applications are frequently encountered especially after the 80s. The postmodern approach, which removes the strict rules between the arts and blends different disciplines with each other, covers very intense relations in this field. In this context, in recent years, new approaches are needed to define the relationships between different art disciplines as well as intertextuality, and the concept of 'intersymbolism' has been preferred to indicate the relationships between different disciplines. Today, we live in the visual age, cinema has a unique mixed structure as a commercial tool that offers entertainment to the masses. Due to its mixed structure, cinema has benefited from different disciplines in relation with different artistic disciplines since the first years, and the studies carried out in this context are considered as intersemiotics in the field of postmodern cinema.

INTERTEXTUALİTY İN ASGHAR FARHADİ'S *THE SALESMAN*

Saman Hashemipour¹⁷

ABSTRACT

Farhadi's *The Salesman*, which won the Best Screenplay award at the 2016 Cannes Film Festival and the Best Foreign Language Film in the 89th Academy Awards, got universal acclaim and behooved for academic debates. The intertextual references in *The Salesman* optimized with the film's explicit references to Arthur Miller's drama play, *The Death of a Salesman*. However, the director, Asghar Farhadi, includes more subtle intertextual references to attract the audience to some masterpieces of art. This study introduces referenced sources to emphasize parallels between Farhadi's film and other literary and artistic works to determine the central themes of the movie in order to evaluate the protagonist and antagonist's actions thoroughly and accurately. Out of *The Death of a Salesman*, the film establishes intertextual relations with plays such as *Hamlet* by Shakespeare and *Out at Sea* by Slawomir Mrozek, "The Cow"—a short story—by Gholam-Hossein Saedi, *Gilemard*—a novel—by Bozorg Alavi, and movies such as *Shame* by Ingmar Bergman and *The Godfather* by Francis Ford Coppola. These intertextual relations are the film's central conflict that should be evaluated in the realm of the challenge between tradition and modernity. In addition, of course, various manifestations of such resistance are reflected in the facedown between the past and the future.

Keywords: Intertextuality, Asghar Farhadi, *The Salesman*, *The Death of a Salesman*, Tradition and Modernity

---

¹⁷ Assoc. Prof., İstanbul Yeni Yüzyıl University, English Language and Literature Department, saman.hashemipour@yeniyuzuil.edu.tr

DİJİTAL PLATFORMLARIN KONFOR ALANINA KARŞI YENİ SİNEMA SALONLARI: CİNEMAXİMUM ÖRNEĞİ

Serkan DORA¹⁸

ÖZ

Bu çalışmada CGV Mars Entertainment Group'un bünyesinde bulunan Cinemaximum sinema salonları incelenmektedir. Sadece AVM içerisinde yer alan ve Maximum kartın kampanyalarıyla desteklediği Cinemaximum sinema salonlarının seçilme nedeni ise kendini yenileyen akışkan yapısıdır. Araştırma marsmedia ve cinemaximum internet sitesi üzerinden veri sağlayarak ve İstanbul'daki seçili sinema salonlarında katılımcı gözlem yaparak gerçekleştirilmektedir. Çalışmanın amacı dijital platformların konfor alanı karşısında -cinemaximum özelinde- geleneksel sinema salonlarının seyirci çekebilme amacıyla yeni sinema salonlarına dönüşümünü göstermektir. Dönüşüm iki türlü olmaktadır. Birincisi teknolojik dönüşümdür. Bu sadece dijital platformların etkisiyle olmamaktadır. Dönüşüm sinema salonlarının kendi içindeki rekabet ve sinema seyircisinin teknoloji beklentisi sebebiyle de gerçekleşmektedir. İkinci dönüşüm ise mekânın konfor alanını artırmaktır. Bir taraftan konfor alanı artırılırken diğer taraftan da patlamış mısır-sinema filmi birlikteliği gibi çeşitli indirim kampanyaları kullanılarak seyirciye kendini özel hissettirecek bir ortam sağlanmaya çalışılmaktadır. Sonuç olarak bu çalışmada; cinemaximum sinemalarının dijital platformlar karşısında yeni sinema teknolojisine nasıl uyum sağladığı ve seyirciyi sinemaya çekebilme için geleneksel sinema salonlarının klasik yapısını bozarak ne şekilde yeni sinema salonları oluşturduğu gösterilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sinema salonu, dijital platform, sinema seyircisi, marsmedia, cinemaximum, streaming platform

¹⁸ Dr. Öğr. Gör., İstanbul Arel Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu Radyo Televizyon Programcılığı, ORCID: 0000-0002-8817-996X

NEW MOVIE THEATERS AGAINST THE COMFORT ZONE OF DIGITAL PLATFORMS: THE EXAMPLE OF CİNEMAXİMUM

ABSTRACT

In this study, Cinemaximum movie theaters within CGV Mars Entertainment Group are examined. The reason for choosing Cinemaximum movie theaters, which are located only in the shopping mall and supported by Maximum card's campaigns, is its self-renewing fluid structure. The research is carried out by providing data on the marsmedia and cinemaximum website and by participant observation in selected movie theaters in Istanbul. The aim of the study is to show the transformation of traditional movie theaters into new movie theaters in order to attract spectators- in particular cinemamaximum- in the comfort of digital platforms. This transformation happens in two ways. The first transformation is technological transformation. This is not just the effect of digital platforms. The transformation takes place due to the competition within the movie theaters and the technology expectation of the audience. The second transformation is to increase the comfort area of the space. On the one hand, while increasing the comfort zone, on the other hand, various campaigns such as the combination of popcorn and cinema are used to provide an environment that will make the audience feel special. As a result, in this study; It is shown how cinemaximum cinemas adapt to the new cinema technology against digital platforms and how they create new movie theaters by breaking the classical structure of traditional movie theaters in order to attract the audience to the cinema.

Key Words: Movie theater, digital platform, cinema audience, marsmedia, cinemaximum, streaming platform

ARAP EDEBİYATINDAN TÜRK SİNEMASINA UYARLANABİLECEK FİMLERİN KÂRLILIĞI

Esat AYYILDIZ¹⁹

ÖZ

Günümüzde sinema gelişmiş ülkeler için hâlâ vazgeçilmez bir kültür ve ekonomi sahasıdır. Film endüstrisinin en belirgin getirileri, ekonomik kazanç ve kültürel tanıtımdır. Bu nedenle sinema sektöründe azami bir kârlılık elde etmek için, senaryo yazımında geniş bir hedef kitlesine hitap edilmeli ve çeşitli ticari ürünlerin tanıtımı yapılmalıdır. Arap ülkelerinde Türk dizilerinin büyük bir fan kitlesi olduğu için, Türk sinemasının Arap dünyasında daha fazla rağbet görebileceğini öne sürmek mümkündür. Ancak Arap dünyasında gösterime girmesi planlanan filmlerin senaryolarını yazarken belirli kıstaslara bağlı kalınması icap etmektedir. Arap dünyasının ilgisini çekebilecek bir film ortaya koymak için çalışılırken, Türk seyircisinin ilgisini çekmeyecek yapımlar üretmemeye de dikkat edilmesi gerekir. Keza Arap edebiyatından uyarlanabilecek filmler, Asya ve Avrupa pazarlarına da hitap edebilmelidir. Ayrıca lüks tüketim malzemesi satışlarının ve turizm gelirlerinin arttırılmasına katkı sağlanması amacıyla, senaryoyu yazarken toplumun refah seviyesi yüksek kesimi konu edilmelidir. Dolayısıyla Türk sinemasına Arap edebiyatından uyarlanabilecek filmlerin senaryosunun yazılması, oldukça karmaşık bir iştir. Bu çalışmada, azami kârlılığın sağlanması için Arap edebiyatından ne gibi edebî eserlerin uyarlanabileceği bilimsel bir yolla araştırılmaktadır. Ayrıca çalışma kapsamında, senaryo yazımında dikkat edilmesi gereken bazı kıstaslar öne sürülmüş, turizm gelirlerinin ve lüks tüketim malzemesi satışlarının nasıl arttırılabileceği araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Edebiyatı, Türk Sineması, Roman Uyarlaması Filmler, Film Endüstrisi, Kârlılık.

¹⁹ Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, esatayildiz@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8067-7780

PROFITABILITY OF THE FILMS WHICH COULD BE ADAPTED FROM ARAB LITERATURE TO TURKISH CINEMA

ABSTRACT

Today, cinema is still an indispensable cultural and economic field for developed countries. The most obvious returns of the film industry are financial gain and cultural promotion. Therefore, to achieve maximum profitability in the film industry, we must appeal to a broad audience and promote various commercial products in scriptwriting. It is possible to argue that Turkish cinema may be more popular in the Arab world since Turkish TV series have a large fan base in Arab countries. However, it is necessary to adhere to certain criteria while writing the scripts of the films which we plan to launch in the Arab world. While trying to produce a film that may attract the attention of the Arab world, we must also be careful not to produce films that will not appeal to the Turkish audience. Likewise, films that could be adapted from Arabic literature should be able to appeal to Asian and European markets. In addition, to contribute to the increase of luxury goods sales and tourism revenues, we should focus on the upper class of the society while writing the scenario. Therefore, writing the scripts of films that could be adapted from Arabic literature to Turkish cinema is a very complex task. In this study, it is scientifically researched what literary works can be adapted from Arabic literature to ensure maximum profit. In addition, in this study, some criteria that should be considered in scenario writing have been put forward, and it has been investigated how tourism revenues and sales of luxury goods can be increased.

Keywords: Arabic Language and Literature, Cinema of Turkey, Films Based on Novels, Film Industry, Profitability

YENİ TÜRK SİNEMASINDA DEĞİŞEN ve DEĞİŞMEYEN ÖTEKİ TEMSİLİNİN "RUM" ETNİK KİMLİĞİ ÖZELİNDE ANA AKIM VE BAĞIMSIZ FİMLER ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRMASI

İhsan KOLUAÇIK²⁰

ÖZ

“Öteki” kavramı “ben/biz”in karşısında konumlandırılarak diğerleriyle kurulan ilişkide kişinin/grubun kendini ve karşısındakini tanımlama biçimi olarak değerlendirilebilir. Kavramın temelinde düalist düşüncenin nüvelerini görmek mümkündür. Bununla birlikte “öteki” kavramı, “ben” ya da “biz” kavramı olmadan anlamsızlaşır. Ancak çoğunlukla “öteki” kavramı “ben” ya da “biz”in gözünden bir değerlendirilmeye tabi tutulur ve “ben” ya da “biz” daima olumlu anlamlar içerirken “öteki”ne olumsuz anlamlar yüklenir. Bu bağlamda “öteki” kavramını kimlikle ya da kimlik inşasıyla birlikte düşünmek gerekmektedir. Özellikle ulus devletlerin oluşumuyla birlikte aidiyet sorunu ön plana çıkar ve çoğunluğun azınlık üzerindeki tahakkümü sonucunda azınlıklar “öteki” olarak ifade edilir. Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşuyla birlikte etnik olarak Türk, dini olarak da Sünni-Müslüman çoğunluk devletin asli unsurları olarak görülürken bu etnik ve dini grubun dışında kalanlar (Rumlar, Yahudiler, Ermeniler, Kürtler, Aleviler... vb.) “öteki” olarak konumlandırılırlar. Genel olarak Türk sinemasına bakıldığında etnik anlamda Türk ve dini anlamda Müslüman olmayan azınlık grupların “öteki” olarak temsil edildikleri görülmektedir. Bu temsiller dönemler içinde değişim gösterse de 1990’lı yıllara kadar genellikle olumsuz olmuştur. Özellikle 1990 sonrası dönemde etnik ve dini anlamda azınlık temsilleri noktasında dünyadaki kimlik politikalarına paralel olarak bir yumuşama olduğu söylenebilir. Bu kapsamda 1990 sonrası ortaya çıkan Yeni Türk sinemasında “öteki” temsilleri, o zamana kadar ki temsillerden ayırmaya başlar. Bu noktada filmlerin ana akım ve bağımsız olarak değerlendirilmesi ana kriteri oluşturur. Yeni Türk sinemasının nispeten bağımsız karakteri, “öteki”nin olumlu temsilindeki önemli faktörlerin başında gelir. Çalışmada Türk sinemasında genellikle “öteki” olarak konumlandırılan Rumların Yeni Türk sinemasıyla birlikte temsilindeki değişim, ana akım ve bağımsız filmler kapsamında ele alınarak tarihsel ve sosyolojik film eleştirisi yöntemleriyle değerlendirilecektir.

²⁰ Dr. Öğr. Üyesi, Namık Kemal Üniversitesi, Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü, ihsankoluacik@gmail.com

BÜYÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞIN GEZEGENE ZARARLARINA YÖNELİK YENİ BİR BAKIŞ AÇISI GETİREN SEASPIRACY BELGESELİ’NİN ÇEVRE EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nazım KAŞOT²¹

ÖZ

Büyük ölçekli balıkçılık faaliyetleri, gezegenin denizel biyolojik çeşitliliğini yok edebilecek boyutlara ulaşmıştır. Bu faaliyetlerin devam etmesi pahasına sonuçları hiçbir şekilde sorgulanmadan giderek daha da trajik bir boyuta ulaşmaktadır. Artan nüfusun aşırı tüketim talebine cevap vermeye çalışan, aynı zamanda da dev bir endüstri haline dönüşen büyük ölçekli balıkçılık anlayışı, sürdürülebilir balıkçılık anlayışından oldukça uzaktır. Bu yönüyle de biyolojik çeşitliliğin korunması bir yana zarar görmesine neden olmaktadır. Hayvansal beslenmenin gezegen üzerinde neden olduğu olumsuzluklar ve bu olumsuzlukların bertaraf edilmesine yönelik bitkisel temelli beslenmenin önemi günden güne artmaktadır. Bu çalışmanın amacı Seaspiracy Belgeseli’nin çevre eğitimi kazanımları açısından değerlendirilmesidir. Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemi tercih edilmiş ve nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması bir veya daha çok durumun belli bir çerçevede bütüncül olarak değerlendirilmesidir. İçerik analizinden elde edilen sonuçlar doğrultusunda; büyük ölçekli balıkçılık faaliyetlerinin; denizel biyolojik çeşitliliğin azalmasına neden olduğu, okyanuslar üzerinde önemli bir baskı unsuru oluşturduğu, endüstriyel balıkçılığın çevre etiği açısından birçok soruyu beraberinde getirdiği, endüstriyel balıkçılık yerine sürdürülebilir balıkçılığın yapılması hatta onun bile sorgulanması gerektiğine, okyanustaki plastik kirliliğinin neden olduğu sorunlara, plastik kirliliğinin büyük çoğunluğunun kullanılmayan ağlardan kaynaklandığına, mikroplastiklerin de okyanuslar üzerinde olumsuz etkileri olduğuna, fitoplanktonların okyanusların önemli karbon yutakları olduğuna ve karbon dioksit miktarını azaltarak küresel ısınmayı engelleyip küresel iklim değişikliğini azalttığına yönelik vurgu ve kazanımları içermektedir. Belgeselin çevre eğitimi açısından önemli bir materyal olduğu ve özellikle iklim değişikliği gibi konularda yapılacak eğitimlerde yardımcı materyal olarak lise ve üzeri seviyedeki öğrencilere izlettirebileceği önerilmektedir.

²¹ Doç. Dr., Turizm, Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanlığı, Doğal Hayat Şubesi, nazimkasot@gmail.com

YENİ TÜRKİYE SİNEMASINDA SİNEMATOGRAFİK YAKLAŞIMLAR BAĞLAMINDA NURİ BİLGE CEYLAN SİNEMASINA DERİNDEN BAKMAK: “KIŞ UYKUSU” FİLM ÖRNEĞİ

Mert Yusuf ÖZLÜK²²

ÖZ

Sinema, keşfedildiği 18.yy'dan bu yana, üzerine düşünceler ve yaklaşımlar üretilen bir yapı olarak öne çıkmaktadır. Sinema tarihsel gelişimi boyunca çeşitli dönüşümler geçirerek evrilmiştir. Birçok araştırmacı araştırmalarının temelini sinema üzerine kurmaktadır. Ancak yapılan araştırmaların büyük bir bölümü sosyoloji ve felsefe gibi farklı disiplinlerden gelen kavramlar aracılığıyla açıklanmaktadır. Bu çalışma, zaman ve mekân kavramlarına bütünsel bir yaklaşım geliştirebilmek amacıyla, felsefe ve sinema arasındaki ilişkiyi sorgulamakta ve yaratıcı zaman mekân imgesi oluşturabilmenin yöntemlerini tartışmaktadır. Buradan hareketle Türk Sineması üzerinden zaman mekân kişi ve anlatı bağlamında inceleme yapılacaktır. Fransız filozof Gilles Deleuze, sinemanın içerisinden kavramlar üreterek alanın içinden olan kavramlarla sinemayı anlamının gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Deleuze, sinemada sanatın hareket-imgeden, zaman-imgeye doğru gerçekleşen kırılma sonrasında oluştuğunu ifade etmektedir. Bu açıdan Türkiye Sineması'nda sanatın izlerinin zaman-imge kavramına uygun anlatımlar aracılığıyla görünür hale gelmesi beklenmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye Sineması'nda zaman-imge kavramının izlerini açığa çıkarmaktır. Bu doğrultuda auteur bir yönetmen olarak ifade edilebilecek Nuri Bilge Ceylan'ın filmlerinden “Kış Uykusu” filmi incelenmiş ve zaman-imge kavramına uygun anlatımlarla açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nuri Bilge Ceylan, Sinematografi, Gilles Deleuze, Kış Uykusu

²² Öğr. Gör., Doğu Akdeniz Üniversitesi, Sinema ve Televizyon Bölümü, ozlukmert07@gmail.com

DİJİTAL ÇAĞDA SİNEMA TEMALI PODCASTLER: “FİLM KOMASI” ÖRNEĞİ

Oğuz Selim KOBAZA²³

ÖZ

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak medya büyük bir hızla dönüşüme uğramaktadır. Bu dönüşümle birlikte geleneksel medyanın kapsamındaki pek çok alanının dönüştüğü görülmektedir. Bu bağlamda sesin kaydedilmesi ve dağıtılmasıyla ilgili yeni teknolojiler de ortaya çıkmaktadır.

Dinlenebilir içeriklerin dijitalleşmesi ve mobilitenin artışı hem dinleme alışkanlıklarını değiştirmekte hem de yeni formatların belirmesine olanak sağlamaktadır. Bu çeşitlenmenin görünür olduğu yerlerden biri de podcasttir. Bu sesli dijital içerik ilk olarak 2004 yılında “podcast” adıyla kavramsallaştırılmıştır. Podcastler, radyoya nispeten daha bireysel, daha özgür, daha ekonomik içerik üretimine imkân vermektedir. Akıllı cihazların yaygın hâle gelmesiyle çeşitli podcast uygulamaları da geliştirilmektedir. Eğitimden eğlenceye kadar pek çok alanda çevrimdışı sesli içerik üretimini mümkün kılan podcastler dinleyicinin de üretici olabileceği bir ortamı elverişli hâle getirmektedir. İçerik üreticileri bu sayede daha geniş kitlelere ulaşma fırsatını podcast aracılığıyla yakalamaktadır.

Podcastler, geleneksel medya araçlarına göre daha bağımsız bir biçimde sesli içerik üretimini sağlamak ve sinema gibi tematik konularda da üretilebilmektedir. Bu çalışmada “Film Koması” isimli podcastte sinemayla ilgili konuların nasıl ele alındığını ve dinleyiciye nasıl sunulduğunu ortaya koyabilmek amaçlanmaktadır. Çalışmada Melikşah Altuntaş’ın hazırlayıp sunduğu “Film Koması” adlı podcastin Kasım 2019-Mart 2020 tarihleri arasında Spotify’da yayınlanmış 12 bölümü örneklem olarak seçilmiştir. Çalışmada podcastler nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi ile ele alınacak ve elde edilen bulgular yorumlanacaktır.

²³ Dr. Araş. Gör., Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, selimbobaza@cumhuriyet.edu.tr

SİNEMAYA KENT DESTEĞİ: İZMİR SİNEMA OFİSİ ÜZERİNDEN BİR İNCELEME

Semra KELEŞ²⁴

ÖZ

Sinema ve kent ilişkisi sinemanın var olduğu andan itibaren kendini göstermiştir. Lumière kardeşler ilk filmlerini Paris'in sokaklarında günlük hayatın koşuşturmasıyla oluştururken, kent bir fon olarak filmlere eşlik etmiştir. Bu eşlik ediş kentlerin bilinirliğini de arttırmaktadır. Hatta kentin bir film çekimi için uygun mekânı sağlaması o kentte benzer işler yapılmasını da arttırmaktadır. İzmir birçok filme bu anlamda eşlik etmiş ve etmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Vakfı bu doğrultuda İzmir'de film çekiminin artması için "İzmir Sinema Ofisi"ni kurarak İzmir'de film çekimi için yeni bir çalışma başlatmıştır. Bu çalışma ile İzmir'de çekimi yapacak sinema projeleri desteklenmektedir. İzmir Sinema Ofisi, İzmir'de sinema alanında film üretim ve dağıtım alanında yeni bir destek sunmaktadır. Bir kentin sinema üretimini desteklemesi, yeni üretimlerin yapılması açısından önemlidir. Bu yeni destekleme modeli kent ve sinema ilişkisi ve yeni destekleme biçimini ortaya çıkarmak açısından incelemeye değerdir. Bu nedenle bu çalışmada bu yeni destekleme biçimi İzmir Sinema Ofisi örneği üzerinden incelemek olup, sinema kent ilişkisi kapsamında kentlerin sinema desteği noktasında nerede konumlandığı bu örnek üzerinden analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Kent, Sinema Kent İlişkisi, Film Yapım Desteği, Dağıtım.

²⁴ Öğr. Gör., İzmir Ekonomi Üniversitesi, Radyo, TV Programcılığı Bölümü, kelesssemra@gmail.com

SİNEMA VE TELEVİZYONDA YENİ BİR KADIN HAREKETİ; ÖTEKİNİN YENİ TEMSİLİ 'ARABESKİN AŞIK KADINLARI', 'BERGEN' VE 'DİLBERAY'

Şenay TANRIVERMİŞ²⁵

ÖZ

Bu çalışma 'Arabeskin Aşık Kadınları' belgesel dizisinde yer alan başarılı şarkıcı kadınların toplumsal cinsiyet bağlamında müzikhollerde ve gece kulüplerinde yer alışı ve alamayışı biçimini tartışmaya sunmaktadır. Özellikle aynı dönemde tanınırlık kazanan erkek şarkıcıların hem ekonomik güç hem itibar kazanmalarına karşın kadın şarkıcıların cinsiyet eşitsizliği nedeniyle toplumsal kodlar içerisindeki konumu var oluşlarına engel teşkil eder. Belgesel olarak çekilen ve özel bir mecrada yayınlanan dizi kadınların maruz kaldığı tehdit, şiddet, taciz ve vb engelleri kadın kimliğinin sıkıştırılmış olduğu çıkmaza işaret ederek işler. Çalıştıkları mekanlarda ve müzik piyasasında kadına uygulanan kenara itilme, tekinsizlik ve dışarıda bırakma gibi tutumlara maruz kalanların hayatları her bölümde birer birer işlenerek var olana alternatif bir müzik tarihi sunulur. Bu çalışmaya konu olan arabeskin başarılı kadın şarkıcılarının hikayeleri feminist bir yaklaşım olan 'kişisel olan politiktir' söylemiyle örtüşür. Dolayısıyla arabesk müzik dünyasındaki kadınların ataerkil düzenle çatışamadığı için kaybeden ya da çatıştığı için yok edilen şarkıcıların bireysel hikayeleri politik birer söylem olarak dikkate değer özellikler barındırır. Kişisel olanın kaydını tutmak ve ilan etmek kadını dışlayan tarihi kaydetmek ve duyurmak sinema ve televizyon mecrasının en yeni konularından biri olarak dikkat çekicidir. Çünkü aynı dönemde 'Bergen' ve 'Dilberay' vizyona girmiştir. Bu bildiri de Türkiye medyasının kadın merkezli 'yeni' bakış açısı son dönemde gelişen kadın hareketinin yansıması olarak feminist perspektifle değerlendirilecektir.

²⁵ Dr. Öğr. Üyesi, Nişantaşı Üniversitesi, İngiliz Dilive Edebiyatı Bölümü, senay.tanrivermis@nisantasi.edu.tr

RÜYA FABRİKASINDA SİMÜLASYON ÜRETİMİ VE MELEZ İMGELER

Ayşegül TÜRK²⁶

ÖZ

Modern üretim biçimleri yeni iş kollarını ve buna bağlı olarak yeni yaşam biçimlerini ve alışkanlıklarını dayatmıştır. Gündelik yaşamın katı ritüellere bölünmesi; karanlık bir evrenin zahiri görüntüsü değil hakikatin kendisi olduğuna dönüşmüştür. Dayanılmaz derecede karanlık, yoğun, katı ve sıkıcı olan kapitalist düzen, yaşanan zaman ve mekândan kopuşu getirmiş, sisteme uyumlu gelen günlük yaşamdaki kırılmalar ve eleştiri, ironi ve imgelemin yok oluşuna neden olmuştur. Tam da bu nokta tersi bir noktadan evrilerek olanaksız ve olağanüstü olanı aramaya yönlendirmiştir insanı. Aranana ise; fantastik sinema evreni dünyasında bulunmuştur. Böylelikle fantastik sinema sıradan insan için rüya fabrikası haline gelmiştir. Artık; katı gridler içinde yaşayan insan fantastik sinema evreni tasarımına girdiğinde gündelik yaşamın saçma, absürd ve mekanik dünyasından büyülü yeni bir dünyaya transfer olur. Fantastik sinema aracılığı ile değişen teknolojiler eşliğinde simülasyon evrenler, melez kahramanlar sıradan seyirciyi sıradışı ya da olağanüstü evrene fırlatır. Bu araştırmada fantastik sinema filmlerinden yola çıkarak yaratılan melez imgelerin dönüşümlerin izleri sürülerek bu imgelerin geçmiş şimdi ve gelecek bağlamında biçimsel ve anlamsal çözümlenmeleri yapılacaktır.

²⁶ Doç. Dr., Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanatve Tasarım Fakültesi, Görsel Sanatlar Bölümü,
gulturkulturk@gmail.com

YENİ ÜRETİM, ADAPTASYON VE SİNEMA İLİŞKİSİ: "POKEMON"

Semra AY²⁷

ÖZ

Uluslararası ortamda televizyon dizi serisi, video oyunu, karikatürü, kart oyunları, tema parkları, oyuncakları, eşyalar, uygulama oyun ve 2019 yılında filmi çıkan "Pokémon", 1996 yılından bu yana farklı formlarda gündemde ve endüstride kendine yer bulmaktadır. Bu bağlamda, bulunduğu sektörler, kültürel yapılar, ekonomik etkiler ve eriştiği kişiler bağlamında sosyolojinin ve kültürel çalışmaların araştırma ve tartışma konularından biri olmuştur. Değişip dönüşen bu yapı, uluslararası ortamda kültür ve ekonominin bir parçası olmuştur. 1996 yılından bu yana uyarlamaları ile devam eden fikir, zaman ve mekanla yeni formlar kazanmıştır. Önemli olarak, bu makalede Pokémon'un uyarlama olarak ekonomi politik perspektifte zincirde yerini nasıl aldığı üzerine bir analiz yapılmıştır.

²⁷ Araş. Gör., Başkent Üniversitesi, İletişim Tasarımı Bölümü, ayaysemra@gmail.com

AZERBAJCAN EDEBİYATINDA KARA MİZAHIN SİNEMAYA YANSIMASI

Tahir ALİYEV²⁸

ÖZ

Azerbaycan edebiyatında kara mizahın tarihi çok değil. Eski edebiyatımızda, bu genelde XIX yüzyılı kapsıyor. Eğer Avrupada kara mizahın tarihi XVII-XVIII yüzyılda Conatan Sviftin eserlerinden başlıyordusa, Azerbaycanda bu, XX yüzyılın başlarına tesadüf ediyordu. Azerbaycan edebiyatında, gazeteciliğinde kara mizahın dikkat çeken üsürleri 1906-cı yılda basılmaya başlanan “Molla Nasrettin” dergisinin adı ile bağlıdır. “Molla Nasrettin” dünyevi cemiyetin düşmanı olan mollaları gülüş hedefine çevirmekle, Azərbaycan siyasi çevresini, Rusyanın çarını ve İran şahını tenkit etmekle mizahçı yaklaşım sergileyen metinleriyle, karikatürleriyle zamanın en cesur dergisi idi. Azerbaycan edebiyatına kara mizah kavramını bu derginin başyazarı Celil Mehmetkuluzade “Ölüler” trajikomedisi ile getirmiştir. Azerbaycanda Sovyetler dönemi edebiyatda ve sinemada sosyalist realizm metotunun tetbiki, sansür kara mizahın gelişiminin karşısını aldı. Bu sebepten Sovyetler zamanında Azerbaycan sinemasında kara mizah ağırlıklı film bulmak zordur. Muhtelif sinemalarda bunun bazı detaylarına rast gelmek mümkündür. Mesela sinema tarihimizin kulta çevrilmiş “O olmasın, bu olsun” komedisini örnek olarak gösterebiliriz. Kara mizah Sovyetlerin dağılmasından sonra çekilen sinemalarda yeniden gündeme geliyor. 1989-cu yılda yapılmış “Letife” filminde memurlarının faaliyetsizliği, manasız işlerle uğraşması normal hayat kuralları gibi takdim edilmesi o zamanki Azerbaycan sineması için yeni idi. Kara mizah tür olarak yönetmen Vagif Mustafayevin filmlerinde geniş yer alıyor. Onun bütün filmleri kara mizah üzerine kurulmuştur. “Yaramaz”, “Fransız”, “Her şey iyiliğe doğru”, “Milli bomba”, “Nakes”. Kara komedi bugün cemiyetdeki noksanları göstermeğin, onu güzelce analiz etmeğin en güzel vasıtalarından biridir. Kara mizahın sinemada önemli bir detay olduğu unutulmamalı. Bugün Azerbaycan sinemasında bu tür filmlerin az çekilmesinin sebeplerini araştırmakla mizahçıl sinemaya yeniden dikkat çekmek mümkündür.

²⁸ Doktora Öğr., Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Sinema Bölümü, tairaliyev@mail.ru

SİNEMANIN SOSYAL HİZMET EĞİTİMİNDE KULLANIMI: “NE OLACAK ŞİMDİ?” FİLMİNİN DERS MATERYALİ OLARAK KULLANIMI

Rukiye USLU²⁹

ÖZ

Sosyal hizmet; toplumda yaşlılık, engellilik, ayrımcılık gibi sorunlarla boğuşan dezavantajlı insanlar öncelikli olmak üzere; birey, aile ve toplum ile kanıta dayalı çalışmalar yapan bir ruh sağlığı disiplini. Mesleğin insana ve insanın yaşadığı sorunlara odaklanması nedeniyle sinema, sosyal hizmet eğitimine zengin bir repertuar sağlamaktadır. Bununla birlikte çeşitli dinamiklerin ve kanıta dayalı uygulamaların vaka üzerinden tartışılarak aktif bir öğrenme sürecinin oluşturulmasına da yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, Sadık Şendil’in senaryosunu yazdığı ve Atıf Yılmaz’ın yönetmiş olduğu 1979 yapımı “Ne Olacak Şimdi?” filminin Satir Yaklaşımı’nın aktarılmasında materyal olarak kullanımının incelenmesidir. Çalışma içerik analizi ile gerçekleştirilmiş olup iletişim, ailede özgüven, ailede duygusal yaşantılar, aile dengesi, ailenin işlevselliği ve ailede sorunun odaklandığı kişi başlıkları ile yaklaşımın kuramsal kavramları ölçüt alınarak değerlendirme yapılmıştır. Söz konusu filmin 42 yıllık bir geçmişi olmasına rağmen kadın-erkek ilişkisi, iletişim sorunları, büyük ailenin etkileri, aile içi sınırlar, kültür çatışması gibi konularda güncelliğini koruduğu ve aile ile ilgili birçok konunun aktarılmasında vaka örneği olarak işlevsel bir kullanım sağladığı düşünülmektedir.

²⁹ Öğr. Gör., YakınDoğu Üniversitesi, Sosyal Hizmet Bölümü, rukiye.uslu@neu.edu.tr

STANDING IN CONTEMPORARY LOLLYWOOD MOTION PICTURES: AN INVESTIGATION OF THE DEPICTION OF CHARACTERS

Muhammad FAISAL³⁰

ÖZ

Position, a vital piece of the Pakistani social framework, has broadly influenced varying backgrounds. The media isn't a special case for the influence of station. The portrayal of rank as a social the truth is integral to Pakistani film since its initial years. Notwithstanding, there is an absence of studies inspecting the portrayal of the rank framework in standard Lollywood films. In the current review, we have fundamentally investigated standard business Lollywood films to get it: (I) How it portrays the station framework? (ii) What are the express or implied signs of standings in standard motion pictures? (iii) How they build up or approve existing standing generalizations? Utilizing specific consideration and rejection rules, 12 most elevated earning motion pictures of the period 2011-2019 were chosen. Examinations of the chose motion pictures proposed that most of the lead characters convey family names addressing prevailing ranks, and the depiction of characters was made as per the conventional position based occupations. Further, the portrayal is restoring and maintaining the predominant standing qualities. The accounts of the Dalits and in reverse stations are disregarded in standard film. The subalternity affixed with them has purposefully covered up, and these standings are dealt with contemptible to the artistic depiction.

Keywords: Lollywood, Portrayal, predominant, contemptible

---

³⁰ PhD AI Candidate, Sindh Madressatul Islam University, dr.faisalshabbir88@gmail.com

THE THOMAS CROWN AFFAIR “İKİLİ OYUN” (1999) FİLMİNDE RENE MAGRİTTE’NİN ADAMIN OĞLU RESMİ İLİŞKİSİ VE GÖSTERGEBİLİM ÇÖZÜMLEMESİ

Rasim SOYLU³¹,

ÖZ

Göstergebilim göstergeleri inceleyen bir bilim dalı olarak yüzyılın başlarında kurulur. Dilsel, görsel ve simgesel göstergeleri düz anlam, yan anlam, derin anlam ve karşıt anlamlarıyla inceleyen ve çözümleyen göstergebilim günümüzde pek çok bilim ve sanat dalı tarafından bir çözümleme yöntemi olarak kullanılmaktadır. Sanat tarihi boyunca birçok önemli eser günümüz sinema sanatı ve diğer alanlar üzerinde etkili olmuştur. Sanat akımları kendisinden önce gelen akımlardan beslenmiş ve bazen de birbirlerinden etkilenmişlerdir. İnsan ve sanat arasındaki ilişki bütünüyle bizim zihnimize yansır. Sinema sanatı da resim sanatı gibi pek çok alanla ilişki içinde olmuş ve gelişen dijital teknolojilerle birlikte, kendisini sürekli yenilemeye devam etmiştir. İkili Oyun’un filminin yönetmenliğini John Mc Tierman yapmıştır. Yapımcı olan Pierce Brosnan’ın başrolü Rene Russo ve Denis Leary ile paylaştığı 1999 yapımlı bir filmidir. Filmde Rene Magritte’nin tablolarındaki erkeklere benzeyen oyuncular simgesel bir figür gibidir. Magritte’nin Adamın Oğlu adlı resminden esinlenerek alarak yapılan bu film ismi gibi, imgelerin ihaneti konusuyla bütünleşir. Magritte eserlerini oluştururken “Herkes bir şeyler saklar ve insanlar ne sakladığını bilmek ister, ama hiçbir zaman bilemez” der. Filmde de tam olarak anlatılmak istenen budur. Magritte, gerçeklik olgusuyla bir çatışma halindedir. Filmde de gerçek tablolarla kopya tablolar arasında bu çatışma gerçekleşmektedir. Bu çalışmanın amacı The Thomas Crown Affair “İkili Oyun” (1999) Filmi ile Rene Magritte’nin Adamın Oğlu Resminin ilişkisi, filme ilham kaynağı olma ve sinema-resim ilişkisi bağlamında incelenmesidir. Bu çalışmada The Thomas Crown Affair “İkili Oyun” (1999) Filminde kullanılan Rene Magritte’nin Adamın Oğlu Resminin içerdiği ikonik ve simgesel göstergeler, göstergebilim sanat eseri çözümleme yöntemleriyle ele alınacak ve çözümlenecektir. Bunun için anlam çözümleme şeması, karşıt anlamlar şeması, Gremias’ın eyleyenler şeması ve göstergebilimsel dörtgen şemalarından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Gösterge, Göstergebilim, Rene Magritte, Adamın Oğlu, The Thomas Crown Affair, İkili Oyun.

³¹ Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, rasimsoylu@sakarya.edu.tr

2000 SONRASI TÜRKİYE SİNEMASI'NDA SOSYO KÜLTÜREL DEĞİŞİM SÜRECİNDE AİLE KURUMUNA YENİ BİR BAKIŞ

Zühal Çetin ÖZKAN³²

ÖZ

Ailenin tanımını yapmak ve sınırlarını çizmek adına değişik ölçütler kullanıldığı için, aile zaman ve mekân boyutlarında çok farklılıklar gösteren bir toplumsal birim olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden evrensel tek bir tanımını yapmak zorlaşmaktadır. Aile, toplumun en küçük bir birimi olarak kabul edilir. Sosyolog Eric Wolf, ailenin değişen zamana rağmen devam eden bir kurum olduğunu birçok işlevi bulunduğunu, tüm işlevlerini en ekonomik biçimde yerine getirdiği için de vazgeçilemez bir kurum olduğunu belirtir. İnsanlık tarihi boyunca, tüm diğer kurumlar gibi aile kurumu da önemli değişiklikler geçirmiş hem boyutları hem yapısı gereği dönüşmüş, farklılaşmış ancak önemini ve değerini kaybetmemiştir. Türkiye’de de zaman içinde uğradığı birçok değişikliklere rağmen aile hala en önemli kurumdur. Ülkemizde özellikle ‘Yeşilçam’ döneminden başlayarak günümüzde, Türkiye Sineması’ndaki aile temsillerine bakıldığında, ülkenin yıllar içindeki ekonomik, sosyal ve kültürel değişim ve dönüşümüne dair ipuçları içerdiği görülmektedir. Türkiye’nin toplumsal yapısında büyük dönüşüm yaratan iç göçün başladığı 1940’ lı yıllardan 1980’ lere kadar ‘Aile’ Türkiye Sineması’nın en temel konuları arasındadır. Aile içi ilişkiler, geleneksel yapı, kadın erkek sorunu, töreler, sanayileşme, kentleşme, kitle iletişim araçlarının etkileri, nüfus hareketleri gibi birçok etkenin hem aile yapılarında hem de toplumdan etkilenen sinemaya yansımada değişimlere yol açtığı görülmektedir. Bu değişimin en önemli tanığı ve aktarıcısı olan sinemada, geçmişte Yeşilçam’ın “fakir ama mutlu, kutsal ailesi” bugün “Celal Tan ve Ailesinin Aşırı Acıklı Hikayesi’ne dönüşmüştür. Bu çalışmada, toplumsal bir kurum olarak ailenin sosyolojik açıdan ele alınıp, 2000’li yıllarda sosyo kültürel yapısında büyük değişimler yaşayan Türkiye’de bu temel kurumun değişip değişmediği ve bu değişimin sinemaya nasıl yansıdığı araştırılması hedeflenmektedir.

³² Dr. Öğr. Üyesi, 9 Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Film Tasarımı Bölümü, zuhal.cetin@deu.edu.tr

ETKİLEŞİMLİ İÇERİK DENEYİMİ VE NETFLIX YAPIMI “HEADSPACE: İNTERAKTİF GEVŞEME REHBERİ”NİN GÖRSEL TASARIM AÇISINDAN İNCELENMESİ

Kübra CANLI³³

ÖZ

Etkileşimli dizi-film içerikleriyle, video oyunları ve sinematik evrenin paralelliğinde izleyicinin içeriği deneyimlemesinin tamamen yeni bir yolu mümkün olmuştur. Hikâye anlatım pratiklerini değiştiren dönüştüren dijital dünyada, izleyicinin davranış dinamikleri hikâye anlatımlarının yetkin bir parçası haline gelmiştir. Metinlerarası bir alanda varolan sinema endüstrisi, yeni teknolojilerin ve gelişmelerin beraberinde anlatısına yeni medyanın özelliklerini de katarak gelişim göstermektedir. Bu noktada etkileşimli dizi-film içeriklerini yapısına dahil eden dijitalleşmiş sinema, izleyicilere önceden belirlenmiş seçenekler arasında seçim yapma fırsatı sunarak kahramanlar ile izleyiciler arasında kurulabilecek doğrudan bir teması mümkün kılar. Fakat bu türün etkileşimli doğası, değerlendirilmelerini ve analiz edilmelerini kuşkusuz daha karmaşık bir hale getirmektedir. Öte yandan etkileşimli içeriğin izleyiciyi eyleme teşvik eden yapısı, izleme eylemini kesintiye uğrattığı için bu içerik türlerinde ana konu, anlatıdan ziyade amaçlanan etkileşime ulaşma ve bir hikâye anlatma modu oluşturmaktır. Bu çalışmada etkileşimli içeriklerin biçimsel olarak izleme deneyimine etkileri incelenecek olup çalışma kapsamında Netflix Headspace: İnteraktif Gevşeme Rehberi'nin görsel tasarım açısından analizi gerçekleştirilecektir. Sinematik evrenin yapısına ve anlatısına dahil olan grafik uygulamaların etkileşimli sinema bünyesindeki konumunun ele alınarak, dijital sinema ve tasarım ara kesitinde etkileşim dinamiklerinin irdelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Etkileşimli içerikler, netflix, dijital sinema, içerik deneyimi, etkileşimli film

³³ Araş. Gör., Başkent Üniversitesi, İletişim ve Tasarım Bölümü, canlikubras@gmail.com

EDITING TITLES IN MOVIES

Vasyl PUZANOV³⁴

ABSTRACT

Most films would lose a lot if their titles were completely removed. Of course, this is not about the final titles, but about the opening and frame-by-frame text. It is known that the titles are divided into initial, in-text or intertitle (most often used to indicate the chronotope: report a change in place or time of action in the film) and final, closing ones. In our opinion, the film's editor should focus on exactly what the viewer is paying attention to - the opening and in-text titles. Movie titles have a number of linguistic and communicative characteristics, which is due to their complex nature - movie titles are both audio and video text and have a speed measurement. Two aspects are extremely important here: the meaning of the written text and its design. In a sense, the text should not only reflect what happened, is happening or will happen in the frame, but also describe the place and time of events. It must be grammatically and stylistically correct. By the design of such text, we mean the choice of font, outline, size and color. Very often the title of the film is done in a unique font, and its color and decorative design can reflect the theme and atmosphere of the film. Sometimes you can see whole pages of text in movies. In this way, directors can tell the beginning, the end, insignificant or less spectacular fragments of the main story or even whole additional stories. There are also requirements for such a text: it must be legible and / or voiced. It doesn't have to be a lot so that the film doesn't turn into a book. Also important is the length of the frames containing the text, it should be sufficient for the viewer to read it, but not too long to keep the right pace of film narration. Movie subtitles always serve to increase the "intelligibility" of the film. Very often the film has a complex plot: fantastic, psychological, psychedelic. The text is needed to fully immerse the viewer in the context of the world of this film.

Most viewers, especially in cinemas, do not watch the final titles. It is based on this fact that in the USSR and later in the post-Soviet countries the duration of the final titles was 30-40 seconds. In the United States since the early 1950s, professional unions have insisted that movie subtitles indicate everyone involved in making the film, and since then there has been a trend in the country and in many Western countries to increase the number of final titles. When editing the final titles, the editor must make sure that the names and initials of the actors and everyone else who created the film, the names and addresses of studios and companies, the names and surnames of the music performers from the film are spelled correctly.

Keywords: titles, intertitle, credits, editor, text editing

³⁴ Zaporizhzhia National University, Foreign Languages, The Department of English Translation Theory and Practice, vasyl.puzanov@gmail.com ORCID NO: 0000-0003-4914-4489

YENİ TÜRKİYE SİNEMASINDA PROLETER SINIFIN YÜKSELİŞİ

Özgür İPEK³⁵

ÖZ

Yakın dönem Türkiye sinemasında ekseriyetle konvansiyonel anlatı tarzlarının dışına çıkan, klasik öykü anlatma ve karakter yaratımlarının ötesinde filmler ortaya koyan genç bir yönetmen kuşağından söz edilebilir. Bu filmlerde ekseriyetle kimlik, emek mücadelesi, kadın hakları, sınıflar arası çatışma, taşra sıkıntısı, muhâfazakârlık eleştirisi, siyaset biçimlerine ve muhalefet temsillerine yönelik kritizm, antimilitarizm, LGBTİ hakları gibi meseleler konu edilmektedir. Hazırlanan bu çalışmada tüm bu saydığımız filmlerin yanında dikkate değer bir şekilde kendisine ifade alanı bulan proleter sınıfın yakın dönem Türkiye sinemasını ne şekilde ziyaret ettiği hangi filmlerde nasıl bir görünüm içerisinde beyazperdeye yansıdığı temelinde bir tartışma yürütülmektedir. Bu bağlamda işçi sınıfının yaşadığı problemleri ele alan İki Şafak Arasında, Zerre, Babamın Kanatları, Toz Bezi, Çoğunluk, Gölge İçinde gibi filmler değerlendirilerek filmlerin anlam dünyasını nasıl oluşturdukları ve ortaklıkların neler olduğu değerlendirilmektedir.

³⁵ Dr. Araş. Gör., Cumhuriyet Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo TV ve Sinema Bölümü,
ozgur.ipek@cumhuriyet.edu.tr

DEMOKRASİ, ÖZGÜRLÜK VE İNSAN HAKLARI ÇERÇEVESİNDE KAMUNUN BİLGİ EDİNME HAKKININ YENİ DÖNEM SİNEMA SANATINA YANSIMASI: DON'T LOOK UP FİLMİ ÖRNEĞİ

Çağlayan DURSUN³⁶, Fevzi KASAP³⁷

ÖZ

Modern bilimin yöntem anlayışına kuramsal uzamda yeni bir soluk getiren, bilimsel konulara ilgisi olan ve 16. yüzyılda yaşayan Francis Bacon, “bilgi güçtür” diyerek o tarihlerden itibaren geleceğin, insan doğasının gelişmesinin bilimsel bilgiyle aydınlığa kavuşacağına kanaat getirmiştir. Nitekim günümüzde bilginin ne denli faydalı olduğu kadar bir o kadar da yanlış yönde kullanılırsa eğer kötü sonuçları doğuracağı kesindir. İçeriğinde demokrasi, ifade özgürlüğü ve insan haklarını da barındıran “bilgi” kavramı insanı ontolojik bağlamda dört bir yandan sarmaktadır. Dolayısıyla bütün ulus-devletlerin peşinde koşmakta olduğu güç isteminin medya üzerinden de sağlanmasıyla birlikte aynı zamanda demokrasi anlayışı da devletin gücünü kullanan siyasal iktidarların elinde oyuncak haline dönüşmektedir. 21. yüzyılda dikkati çeken ilk şey Francis Bacon’ın da ifade ettiği gibi bilginin güç haline dönüşmesi ve enformasyon akışının sağlanmasıdır (Yıldırım, 2019). Demokrasi ve insan hakları çerçevesinde devlet organizmasının ve kamunun enformasyon akışına etkisi ve bu etkiden kendilerine pay biçmesi oldukça önemlidir. Bu vesileyle teknolojinin giderek geniş kitlelere ulaşması sonucunda küreselleşen dünyada insan hakları, özgürlük ve demokrasi kavramları daha da önemli hale gelmektedir. Demokrasi rejiminin siyasi gücü çoğunluğa eşit bir şekilde yayması bilgi edinme hakkı bağlamında bireyin ve toplumun çıkarlarına uygun düşmektedir. Dolayısıyla devletin gücünü kullanan siyasal iktidarların almış olduğu kararlar sonucunda toplum ekonomi politik bağlamda olumsuz yönde etkileniyorsa eğer açıklık ve şeffaflık ilkesi altında yönetenlerin kamuya hesap vermesi gerekmektedir. Bilgi edinme hakkı devletin müdahalesi bulunmaksızın bireyin ya da toplumun kendi istekleri doğrultusunda basın ve haberleşme imkanları sayesinde kamuyu ilgilendiren her türlü veriye ulaşabilme imkanındır (Loucaides, 1995: 5 akt; Soykan, 2007: 65). İnsan varlığını diğer canlılardan ayıran en temel özelliği yalnızca duyarınının olması değildir (Sina, 2020), düşündüğünün üzerine düşünebilme yetisidir. Yani homo sapiens sapiens. İnsan varoluşundan itibaren düşünme kabiliyeti sayesinde kendisini ve doğayı fizik, metafizik, matematik ve diğer bilim disiplinleriyle birlikte açıklamaya çalışmaktadır. Dolayısıyla insan elde edilmiş olan bilgiler ışığında yargısal bir sonuca ulaşmaktadır. Bu sayede hem içerisinde bulunduğu dünyayı anlamlandırmaya çalışmakta hem de davranışlarında değişikliklere sebep olmaktadır. Ayrıca insan türünün kavramlara yüklediği anlamlar da

³⁶ Doktora Öğr., Yakın Doğu Üniversitesi, Medya ve İletişim Çalışmaları ABD. caglayandursunn@gmail.com

³⁷ Prof. Dr., Yakın Doğu Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, TV ve Sinema Bölümü, fevzi.kasap@neu.edu.tr

bulunduğu çağa uygun olarak semantik bağlamda değişikliğe uğramaktadır. Günümüzde bu konuda en etkili güççe medyadır. Teknolojinin ivme kazanması sonucunda gelişmekte olan yeni medyanın kitleler üzerinde yaratmakta olduğu etki ortadadır. Dördüncü güç olan medya algı yönetimi ve manipüle etme konularında gücü elinde bulundurmaktadır. Devletin gücünü kullanan siyasi iktidarlar kendi çıkarlarını korumak için bu güce ortak olmaktadır. Kitle, iletişim araçları aracılığıyla hem yerel hem de küresel çapta yaşanmakta olan gelişmeleri takip edebilmektedir. Bu bağlamda iletişim sürecinde yaşanan enformasyon akışının sürekliliğine ve doğruluğuna dikkat edilmesi gerekmektedir. Nitekim eşik bekçileri tarafından filtrelenen ya da sansüre uğrayan enformasyon kitlelere maalesef bütün çıplaklığıyla dürüst bir şekilde aktarılmayarak gerekli görüldüğünde saptırılmaktadır. Bu çalışma için sinema filmi olan Don't Look Up filmi örneği seçilmiştir. Belirtilen bilgiler ışığında ele alınan konu seçilmiş film ve filmde yer alan karakterlerin temsilleri üzerinden incelenecektir/incelenmektedir.

İTALYAN YENİ GERÇEKÇİLİĞİ VE YENİ İTALYA GERÇEĞİ BAĞLAMINDA SENSO – GÜNAHKAR GÖNÜLLER (1953/1954) VE KARA MELEK (2002) FİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Ahmet Bahadır AHISKA³⁸

ÖZ

İtalyan Yeni Gerçekçiliği ve Yeni İtalya Gerçeği Bağlamında Senso – Günahkar Gönüller (1953/1954) Ve Kara Melek (2002) Filmlerinin Karşılaştırılması Sanat eserleri ilgili eserlerin yaratıcıları tarafından ortaya koyulur. Sanatçıları yaşadıkları toplumdan ayırmak ve onları o toplumdan bağımsız, ayrı varlıklar gibi düşünmek imkansızdır. Çünkü insanın duyguları, düşünceleri, görüşleri ve hayata bakışı içerisinde yaşadığı topluma göre şekillenir. İnsan hangi toplumda yaşıyorsa, o toplumun değer yargıları olaylara yönelik bakışını etkiler. Nasıl sanat üreticisi olarak insanı toplumdan bağımsız ele alamıyorsak aynı durum yaratılan ürün olarak ortaya çıkan sanat için de geçerlidir. Fakat toplumlar da zamanla değişimlere uğrarlar. Buna bağlı olarak o toplum içerisinde yaşayan bireyler de o değişimlere göre düşünce ve davranışlarında değişimler yaşarlar. Bu durum genel olarak geçerlidir. Bu çalışma da işte bu durumu, aynı duruma binaen sanatçıların sanat eseri olarak aldıkları tutumu irdelemektedir. Bu çalışmada 1882 yılında yazılmış “Senso” romanının (aynı kitabın) iki farklı yönetmen yani İtalyan Yeni Gerçekçiliğinin önemli yönetmenlerinden Luchino Visconti ve Berlusconi tarafından temsil edilen Yeni İtalya gerçeğinin yönetmenlerinden Tinto Brass tarafından yapılan uyarlamaları dönemlerinin sosyolojik iklimleri bağlamında ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeni İtalya Sineması, İtalyan Yeni Gerçekçiliği, Luchino Visconti, Tinto Brass, Sinemada Yeni

³⁸ Dr. Marmara Üniversitesi, Radyo TV ve Sinema Bölümü, b.ahiska@gmail.com

YENİ HOLLYWOOD SİNEMASI VE AMERİKAYI YENİDEN KEŞFETMEK; EASY RIDER FİLM ÖRNEĞİ

Akil Fikret TOSUN³⁹

ÖZ

Yeni Hollywood Sineması II. Dünya Savaşı sonrasında yerleşik stüdyo sisteminin çöktüğü ve ticari televizyonun yaygınlaştığı 1960' ların ortası ve 1970'lerin ortasına denk gelen süreçte kullanılan ve sanatsal bir Rönesans olarak da kabul edilen bir dönemi tanımlayan bir terimdir. Ancak Tom Symmons'unda ifade ettiği gibi film eleştirmenleri ve akademisyenler Hollywood sineması açısından bu dönemin ne kadar yeni, orijinal ve radikal olduğu konusunda anlaşmazlıklar yaşamaktadır. Bununla birlikte film eleştirmenleri ve akademisyenler Yeni Hollywood Sinemasına yönelik ortak fikirlere de sahiptirler. En önemlisi Hollywood, The Graduate (1967), Bonnie ve Clyde (1967), Easy Rider (1969), Küçük Büyük Adam (1970), Kabare (1972), Konuşma (1974) ve Taksi Şoförü (1976) gibi benzeri görülmemiş sayıda stilistik açıdan cesur ve tematik olarak meydan okuyan ana akım filmlerin üretimi sayesinde 1967 ve 1976 arasında sanatsal bir "rönesans" yaşandığı konusunda ortak bir fikir birliği vardır. Bu filmlerin çoğu ya televizyonda çalışmaya başlayan ya da sırasıyla Arthur Penn ve Francis Ford Coppola gibi sinema okulundan mezun olan bir grup genç ve nispeten deneyimsiz film yapımcısının eseridir ve çalışmaları, özellikle savaş sonrası Avrupa Yeni Dalga sinemasının biçimsel deneyleri olmak üzere, bir dizi önemli yaratıcı etki sergilemiştir. Yeni Hollywood Sinemasının en önemli filmlerinden birisi de Dennis Hopper'un yönetmenliğini yaptığı 1969 yılı yapımı Easy Rider filmidir. Bir bakıma bu filmi Yeni Hollywood sinemasının sosyolojik ve kültürel açıdan Amerika'nın yeniden keşfine ışık tutan bir film olarak nitelendirmek mümkün görülmektedir. Bu çalışma Yeni Hollywood Sinemasını merkeze alarak Amerika'nın ve Amerikan toplumunun yeniden keşfine olanak sağlayan Easy Rider filmi incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeni, Hollywood, Sinema

³⁹ Dr. Öğr. Üyesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Radyo TV Sinema Bölümü, akilfikret.tosun@gmail.com

VERİ NE ZAMAN GERÇEK HALİNİ ALDI? ZAMANIN YOLCULUĞU: YAŞAMIN SEYRİ (MALİCK, 2016) FİLMİNDE YARATILIŞ'IN DİJİTAL GÖRÜNTÜSÜ

Mustafa Orhan GÖZTEPE⁴⁰

ÖZ

2001: Uzay Yolu Macerası'ndan (Kubrick, 1968) Baraka'ya (Fricke, 1992), Yuva'dan (Arthus-Bertrand, 2009) Qatsi Üçlemesi'ne (Reggio, 1983-2002) sinemasal makrokozmetik anlatılar, teoloji, evrim, ilerleme ve teknoloji temaları arasında dolanarak, insanlık durumunu dijital çağa kadar ilerletip konumlamaya çalışırlar. Bu anlatılar açısından, dijital çağ karmaşası, doğadan kopuşu ve insanı yabancılaştırması gibi sebeplere bağlı olarak olumsuz bir sonuca ilerler. Sinemanın kendisi açısından dijital çağ köklü bir değişimi zorunlu kılar. 1990'ların ikinci yarısından itibaren, -pek de yeni olmayan bir şekilde- sinemanın ölümü üzerine yapılan kehanetvari dijital dönüşüm tartışmaları, pandemi sürecinde sinema salonlarının ve dolayısıyla endüstrinin yaşadığı kısıtlamalarla güçlenerek önem kazanmıştır. Bilgisayar tabanlı imgeleme (CGI) ve görsel efekt (VFX) tekniklerinin gerçeklik duygusuna zarar verdiği ve neredeyse video oyunları ile paralel, sanal bir kurmaca sinema anlayışına yol açtığı iddia edilebilir. Belgesel sinema açısından ele alındığında, bu tekniklerin kullanımı her ne kadar görülmesi mümkün olmayan bir gerçekliğin seyrine olanak sağlasa da görüntünün dijital olarak üretilme biçimi sebebiyle bütünüyle yapaydır. Bu çalışma, Terrence Malick'in Zamanın Yolculuğu: Yaşamın Seyri (2016) filmi merkeze alarak hem belgesel-kurmaca hem de bilgisayar tabanlı-canlı çekim (live-action) melez yapısını sinemasal makrokozmetik anlatılar içinde ele almayı amaçlamaktadır. Buna bağlı olarak, çalışmada, "uzay-zaman fiziğinin çağdaş kavramlarının olağanüstü görselleştirmeleri" (Blassi 2019, p.32) ile Malick'in filmlerinin sıkça sorunsallaştırdığı teoloji tartışmalarının (Johnston & Mitchell 2016) bir araya nasıl geldiğini dijital sinema estetiği açısından değerlendirilecektir. Malick'in eserlerinde öne çıkan lirik görüntü tasarımı, şiirsel dış ses ve bazen metafizik bazen varoluşsal içedönük meditasyonun 4K görüntü ile birleşimi, yönetmenin "toz ne zaman yaşam halini aldı?" sorusunu formüle ederek bir başka soru üzerine düşünmemize fırsat yaratabilir. Veri ne zaman gerçek halini aldı?

⁴⁰ Araş. Gör., İstanbul Kültür Üniversitesi, İletişim ve Tasarım Bölümü, o.goztepe@iku.edu.tr

SİNEMADA YAPAY ZEKA VE YENİ ETKİLEŞİM OLANAKLARI

Serra ORKAN⁴¹

ÖZ

Sinemanın çekirdek özü, onun teknolojiyle birlikte hareket etmesine neden olmaktadır. Sinema içerik ve biçim olarak ikiye ayrıldığında, özellikle biçim kısmına müdahil olan yeni teknolojiler, içeriği de dolaylı olarak etki altına almaktadır. Hem ses hem de görüntüden maksimum verim alınması için güncel teknolojiler takip edilmekte, bilgisayar teknolojisine de özellikle post prodüksiyon aşamasında başvurulmaktadır. Sinemanın seyirci ile etkileşim içerisinde olması, bir başka ifadeyle seyircinin pasif konumdan aktif konuma gelmesi için sinema ve sosyal medya birlikteliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Seyirci filmin okunması sırasında, zihnine önceki deneyimlerden yerleşmiş kalıp inanç sistemlerini devreye sokmaktadır. Bu durumun sonucu olarak seyircinin sunulan her şeye inanmaması doğaldır. Geçmiş yıllarda filmlerin tanıtım ve eleştirileri ile sınırlı olan sinema-sosyal medya birlikteliği günümüzde filmlerin tamamının çevrimiçi izlenmesini mümkün kılan bir oluşum olarak farklı disiplinleri birbirlerine daha fazla yaklaştırmaktadır. Sosyal medya sinema için salt bir tanıtım aracı iken günümüzde, birey ve grupların etkin olmasının yolunu açan bir araç konumundadır. Sinema ve etkileşim konusunu “hiperfilm” sözcüğüyle birlikte ele almak önemlidir, çünkü Ted Nelson (Aktaran Sezen, 2013: 45-47) tarafından ortaya atılan bu kavram film bloklarının dijital kaydedilmelerini kapsamakta ve seyircinin filme dahil olacağı noktalar da yönetmenin inisiyatifinde gelişme göstermektedir. Hiperfilmleri içerisine alan hiper bağlantı modellerinin şimdilik, seyircide istenen duyguların uyandırılmasında yetersiz kaldıkları bilinmektedir. Ancak hiperfilm teknolojisi, asıl hedefi olan öykü, kurgu ve/veya kamera hareketlerinin seyirciye bırakılmasını sağlaması bakımından önemli bir adımdır. Özetle bu oluşum seyircinin tahmin edilebilen olası müdahalelerine açık; ancak yeniden üretim noktasında ise kapalı konumdadır. Sinemada yapay zekâ kullanımı da hem prodüksiyon aşamasında teknik donanım ile ilişkilendirilirken hem de asıl karakterlerin etkileşimde oldukları diğer karakterlerin oluşturulması aşamasına da dahil olabilmekte olan güncel bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta da yapay zekanın salt bir program üretiminden ibaret olmamasıdır. Program üretiminin ötesinde düşünmenin temel prensiplerinin öğrenilmesi için de öne çıkmaktadır. Yapay zekâ sinema dilini geliştirecek bir oluşum olsa da günümüze gelinceye kadar özellikle gişe analizinde kullanılan bir yöntem olmaktan fazlası olmamıştır (Batu, 2019: 53). Yapay zekâ konusunun anlaşılması ve sinema ile birlikteliğinin kavranması için; bilgisayar teknolojisi ile kesiştiği ve ayrıştığı noktaların

⁴¹ Dr., İstanbul Okan Üniversitesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, serra.orkan@okan.edu.tr

da ayırdına varmak gerekmektedir. Teknolojiye hâkim sinema profesyonellerinin ve tanıtım noktasında da sosyal medya içerik sağlayıcılarının kâr elde etme güdülerini bir kenara bırakıp, sosyal ve sanatsal gelişime daha fazla eğilmeleri sinema ve etkileşim konusunun teoriden uygulamaya daha verimli bir biçimde ilerlemesini sağlayacaktır. Çalışmada sinema ve teknoloji birlikteliği yapay zekâ ve etkileşim başlıkları altında, güncel örneklerle yorumlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sinema ve etkileşim, yapay zekâ, teknoloji kullanımı

COVID-19 PANDEMİ DÖNEMİNDE BİR ÇEVİRİM İÇİ SİNEMA EĞİTİMİ DENEMESİ: KOZA FİLM ATÖLYESİ

Koray SEVİNDİ⁴²

ÖZ

Dünyada 2020 yılı şubat ayıyla birlikte COVID-19 pandemi dönemi tedbirleri alınmaya başlanmış, bu kapsamda çeşitli seyahat kısıtlamaları, sosyal mesafe tedbirleri ve sokağa çıkma yasakları uygulanmıştır. Bu kararlar Türkiye’de de yerine getirilmiş ve eğitim başta olmak üzere pek çok alanı sekteye uğratmıştır. Öncelikle tüm eğitim kurumlarında örgün eğitim yerine uzaktan eğitim modeline geçilmiş, Millî Eğitim Bakanlığı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında EBA sistemini devreye sokmuş, yükseköğretim kurumları da kendi uzaktan eğitim sistemleri üzerinden süreci yürütmüştür. Bu süreçte özellikle yüz yüze eğitim gerektiren uygulamalı teknik derslerin yürütülmesinde sorunlar çıkmış, öğrencilerin ve öğretmenlerin çeşitli zorluklarla karşılaştığı gözlemlenmiştir. Sinema da uygulamalı olarak eğitim vermesi gereken ve eğitim sırasında pek çok teknik cihaz gerektirdiği için uzaktan eğitimle sürdürülmesi kolay olmayan bir alandır. Bu çalışmada Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü tarafından desteklenen ve Bağımsız Sanat Vakfı bünyesinde çevrim içi ortamda yürütülen Koza Film Atölyesi üzerinden çevrim içi ortamda sinema üzerine teknik derslerin nasıl yürütülebileceği üzerine bir inceleme yapılmıştır. Toplam 246 kişinin başvurduğu ve 30 kişinin seçildiği bu sinema atölyesinde, görüntü yönetmenliği, ses, kurgu, yönetmenlik, senaryo, sanat yönetmenliği, ses tasarımı, müzik, renk düzenleme, yapımcılık ve film okuması dersleri verilmiştir. Toplam 170 saat süren bu eğitim sürecinde pek çok pratik ders uygulaması yaptırılmış ve çevrim içi eğitimler sırasında uygulama filmleri çektirilmiştir. Böylece uzaktan sinema eğitiminin nasıl yürütülebileceğine yönelik bir eğitim planlaması ortaya koyulmuştur.

⁴² Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü, koraysevindi@gmail.com

YENİ METAVERSE DÜZENİNİN BİR ÖN GÖSTERİMİ OLARAK AVATAR FİLMİ

Kemal ÇELİK⁴³

ÖZ

Bilim ilhamını sanattan alır ve her zaman sanatın ayak izlerini takip eder. Bunun için geleceğin dünyası önce sanat eserlerinde tahayyül edilir, sonra bilim sayesinde gerçek hayatta tasarlanarak uygulamaya geçirilir. Günümüzde sanatın geleceği hayal etme biçiminin en önemli aracı filmlerdir. Özellikle bilim kurgu filmlerinde bu türden tahayyüllere sıkça rastlanmaktadır. Üstelik geleceğe yönelik bu tasarımlar filmin yaratıcılarının ve içinden çıktıkları toplumun dünyaya bakışıyla da ilgili yeterli veri ortaya koymaktadır. Bu bakımdan 2009 tarihinde James Cameron tarafından yazılmış ve yönetilmiş olan Avatar filmi hem bir gelecek tasavvuru sunmakta hem de yönetmen senaristin içinden çıktığı topluma ve genel olarak insanlığa bakışını ortaya koymaktadır. Avatar filmi Pandora adlı bir gezegende bulunan çok değerli unobtainium maddesini almak için bu gezegenin yerlilerine savaş açan insanların hikayesini anlatmaktadır. Bu sunumda Avatar filminin bu yaklaşımı söylem analizi metoduyla ele alınacaktır. Filmin diline bakıldığında insanlar mutlak kötü olarak sunulurken, yerliler mutlak iyi olarak gösterilmiştir. Öte yandan insanların Pandora'ya yaptığı istila hareketinin ve yerlilere olan saldırıları Amerika'nın keşfinden sonra Kızılderelilere yapılanlarla oldukça benzerlik arz etmektedir. Bu bakımdan film bir özeleştirici ve yüzleşmeyi oldukça dolaylı yoldan yaparken, bir yandan da kullanılan avatarlar sayesinde metaverse evrenine göz kırpmaktadır. Öyle ki, insanlar kendi bedenlerinden vazgeçerek zihin eleştirtirmesi sayesinde Pandora'nın yerlilerin bedenlerine bürünebilmektedirler. Bu bağlamda metaverse benzeri bir tasarım üzerinden film aracılığıyla yapılmış bir terapi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Avatar, James Cameron, Metaverse, Pandora, Tasarım

⁴³ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, Radyo TV Sinema Bölümü, kemal.celik@medipol.edu.tr

TÜRK SİNEMASINA YENİ BİR KAN: SELMAN NACAR

Aslı EKİCİ⁴⁴

ÖZ

İlk uzun metraj filmi "İki Şafak Arasında" (2021) ile Selman NACAR, gerek konu gerekse biçim açısından yönetmen olarak Türk sinemasında sağlam bir yer edineceğini gözler önüne seriyor. İlk film için riskten kaçınmayan Nacar, uzun çekimlerle izleyicileri filmin anlatı dünyasına dahil ediyor: İstiyor ki olan bitene yakından tanık olalım. Duru, sade bir dille derdini ustaca aktarıyor. Sınıfsal eşitsizlikleri, insan hayatının değerini/değersizliğini, gücü elinde bulunduranın tereyağından kıl çeker gibi işlerini yoluna koymasını, insan doğasına ait çelişkileri bir iş kazası ekseninde anlatıyor. Bu ilk filmiyle pek çok ödül alan Nacar, yeni bir yönetmen olmasına karşın Türk sinemasının kilometre taşlarından biri olma yolunda emin adımlarla ilerleyeceğini de ispatlamış oluyor.

⁴⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo TV Sinema Bölümü, [easliekici@gmail.com](mailto: easliekici@gmail.com)

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN TÜRK BELGESEL SİNEMASI'NA ETKİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Sezer AĞGEZ⁴⁵

ÖZ

Toplumların yaşam standartları son yıllarda teknolojinin de etkisiyle dinamik bir görünüm sergileyerek hayatın her alanında sonu gelmeyen bir değişim döngüsüne girmiştir. İnsanlık tarihi için vazgeçilmez bir unsur olarak kabul edilen “dönüşüm”, bir diğer yandan da kalıplaşmış hemen her şeyin sorgulanmasına ve yeniden üretilmesine de sebep olmuştur. Bu açıdan düşünüldüğünde 21. yüzyılda ivmesini hissettiren teknolojinin biçimsel olarak doğrudan etkilediği disiplinler arasında sinemayı da saymak yanlış olmayacaktır. Söz konusu etkileşim sinema var olduğundan beri sürse de 21. yüzyılda başka bir boyuta taşınmış ve yaşanan gelişmeler sonucunda sinemayı hem yapım-yönetim tekniği hem filmsel dil ve üslup, hem de gösterim olanakları açısından başka bir boyuta taşımıştır. Bu sebeple teknoloji ve sinema ilişkisi günümüzde daha belirgin hale geldiğinden biçim-içerik tartışmalarını da beraberinde getirmiş ve bu etkileşim sonucunda büründüğü yapı dönemin tartışılan konularından biri olmuştur. Bu anlamda belgesel sinema da bu değişimden nasibini alarak yeni bir yapıya bürünmüş ve dönemin görsel mitlerine ayak uydurmakta gecikmemiştir. Türk Belgesel Sineması alanında yapılan tarih yazımı çalışmalarına bakıldığında mevcut eserler arasındaki en güncel yapımın Hakan Aytekin’in 2017 yılında yayınlanan Türkiye’de Toplumsal Değişme ve Belgesel Sinema olduğu görülmektedir. Çalışmada Türk Belgesel Sineması üç döneme ayrılarak her dönemin şartlarıyla yapımları arasındaki ilişki incelenmiş ve filmlerin dönemseller eğilimleri ortaya çıkarılmıştır. Aytekin’in yaklaşımına göre 1990’da başlayarak devam eden süreç, Türk Belgesel Sineması’nın üçüncü ve son dönemi olan Çokkültürlülük Dönemi’dir. Adından da anlaşılacağı üzere yapımlarda çok kültürlülüğün ana aktör olduğu bu dönemde dönemin dil, biçim ve dağıtım çeşitliliği de diğer iki dönemden ayrılan önemli bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda söz konusu çeşitliliğin yapımlarda bir karşılık bulması da ortaya çıkan yeni yaklaşım ve metotlarla mümkün olacaktır. Bu çalışmada teknolojik gelişmelerin ana aktör olduğu Çokkültürlülük Dönemi’nin genel yaklaşımı belirlenerek diğer dönemlerden ayrılan bu değişimin Türk Belgesel Sineması’na etkisi ortaya koyulacaktır.

⁴⁵ Araş. Gör., İstanbul Kültür Üniversitesi, İletişim ve Tasarım Bölümü, s.aggez@iku.edu.tr

SİNEMA VE RESİM SANATI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Mustafa DİĞLER⁴⁶

ÖZ

Resim insanoğlunun tarih sahnesinde görülmeye başladığı günden itibaren insanın hayatında varlığını sürdürmüştür. Sinemanın ilk keşfinden günümüze değin öncelikli olarak ticari bir araç ve insanlara eğlence sunan kapitalizmin doğurduğu bir pratik olarak ortaya çıkmıştır. Geçmişten günümüze kadar sanat dallarının birbirini etkilediği bilinen bir gerçektir. Postmodernizmle birlikte sanat dalları arasında bulunan etkileşim birbirlerini etkileyen tekniklerin yanı sıra teknikler arası kaynaşma sanat içerisinde çoğulluğa doğru dönüşmektedir. Sinema ve diğer sanat dalları arasındaki ilişkiler bilimsel araştırmalara konu olmuş ve olmaya da devam etmektedir. Sinema sanatının diğer sanat dalları ile olan ilişkilerinin yanı sıra özellikle resim sanatı ile arasında köklü bir ilişki bulunmaktadır. Modernizmin değişen kavramlarıyla beraber modern sanat eserlerinde öznelliğin ön plana çıktığı yaklaşımın aksine sanat eserinde yapının öne çıktığı bir yaklaşım görülmektedir. Günümüzün postmodern sanat anlayışı da farklı sanat disiplinlerinin birbirleri ile olan ilişkileri üzerine kurgulanmıştır. Sinema resme ve diğer sanat dallarına göre çok daha genç olmasına rağmen resim sanatı ile güçlü bir benzeşim göstermektedir. Sinema icadıyla birlikte farklı malzeme ve ekipmanlara ihtiyaç duymuştur. Sinemada görüntünün tespitinin ışıkla saptanarak kaydedilmesi esaslarına dayanan ilk formu resimdir. Resim filmde hareketli bir görüntüye dönüşerek sinema sanatı ortaya çıkar. Sinema resim sanatından her ne kadar etkilenmiş olsa da bu etkileşim sinemanın teknik ve anlatım imkanları ile kendi potası içerisinde eritmeyi bilmiştir. Sinemada kimi zaman resimde görebileceğimiz bir portreyi andıran sahneler sinemanın güçlü anlatım diliyle çok etkili bir şekilde izleyiciye sunulmaktadır. Bu güçlü etki sinemanın büyüdü dilinden kaynaklanmaktadır. Resim sanatı içerisinde bir tablodan alınan büyük hazzı film süresi içine yaymak durumunda olan sinema bunu farklı sanat disiplinlerinden istifade ederek bu hazzı yüksek seviyede tutmaya çalışmaktadır. Bu çalışmada resim ve sinema ilişkisi ele alınarak resim ile film arasındaki benzerlikler ve farklılıkları tespit edilecek. Bir teknik, bilim, ticaret ve endüstri alanı olan sinemanın görsel bir sanat olarak resim sanatı ile olan ilişkisi incelenecektir. Sinemanın resim sanatına yaklaştığı filmlerden örnekler ile hareketli görüntünün estetik boyutu incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Resim, İmge, Kurgu

⁴⁶ Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Resim Bölümü, 001mustafadigler@gmail.com

THE RELATIONSHIP BETWEEN CİNEMA AND PAİNTİNG

ABSTRACT

Painting has continued to exist in human life since the day it began to appear on the stage of history. From the first discovery of cinema to the present day, it has emerged primarily as a commercial tool and a practice created by capitalism that offers entertainment to people. It is a known fact that the branches of art affect each other from past to present. With postmodernism, the interaction between art branches, as well as the techniques that affect each other, the fusion between techniques turns into plurality in art. The relations between cinema and other branches of art have been and continue to be the subject of scientific research. In addition to the relations between the art of cinema and other branches of art, there is a deep-rooted relationship especially with the art of painting. Contrary to the approach in which subjectivity comes to the fore in modern works of art with the changing concepts of modernism, an approach in which the structure comes to the fore is seen in the work of art. Today's postmodern understanding of art is also built on the relations of different art disciplines with each other. Although cinema is much younger than painting and other branches of art, it has a strong similarity with the art of painting. With the invention of cinema, different materials and equipment were needed. The first form of the detection of the image in the cinema, which is based on the principles of detecting and recording with light, is painting. The art of cinema emerges by transforming the picture into a moving image in the film. Although cinema was influenced by the art of painting, this interaction was able to melt it in its own pot with the technical and expression possibilities of the cinema. Scenes resembling a portrait that we can sometimes see in a picture in the cinema are presented to the audience in a very effective way with the strong narrative language of the cinema. This powerful effect stems from the magical language of cinema. Cinema, which has to spread the great pleasure taken from a painting in the art of painting, within the duration of the film, tries to keep this pleasure at a high level by making use of different art disciplines. In this study, the relationship between painting and cinema will be discussed and the similarities and differences between painting and film will be determined. The relationship of cinema, which is a field of technique, science, trade and industry, with the art of painting as a visual art will be examined. The aesthetic dimension of the moving image will be examined with examples from movies where cinema approaches the art of painting.

Keywords: Cinema, Painting, Image, Editing

SİNEMA VE MİMARLIK İLİŞKİSİNDE KENTLİ FLANEUR KAVRAMI

Selda Cansu TEMEL⁴⁷

ÖZ

Flaneur kavramı, burjuva sınıfı içerisinde yer alan, ancak yerleşikliği kurulmamış bir gezgini tanımlamaktadır. Paris pasajlarının inşası ile ortaya çıkan kentli gezgin, kitle içerisinde sığınarak, cadde ve iç mekân arası bir yer olarak pasajları evi olarak görmektedir. Modern kentle birlikte ortaya çıkan ve kentin yeni mekanlarında boy gösteren flaneur, sürekli olarak kenti gözlemlemekte ve deneyimlemektedir. Walter Benjamin'in 'Pasajlar' adlı kitabında flaneur, kent okumada bakış olarak yöntemleştirilmiş bir kimliği ifade etmektedir. Flaneur'ün kentte kendini konumlandırırken, öncül olarak kullandığı araç bireysel algısıdır. Görme, duyma, tat ve dokunma duyuları aracılığı ile kent ve beden arasında ilişki kurulmaktadır. Flaneur kentlisinin yürüme eylemi ve beraberinde gelişen algısal deneyim ile parçacıl görünümler elde edilmekte ve sabit haritaların yerini sonsuz alternatifli zihin haritaları almaktadır. Yürüyüş esnasında, hareketli bir karşılaşma içerisinde olduğu kentte anın izini sürmekte ve zamanın ruhunu deneyimleri ile kavramaktadır. Sinema sanatının, gündelik hayatı ifade biçimi de flaneur gezginine benzer biçimdedir. Sinemanın montaj aracılığı ile mekân açılımlarını sunma biçimi; kent içerisinde bir flaneur gezginin deneyimi ile sinema seyircisinin deneyiminde benzerliğe yol açmaktadır. Örneğin Hitchcock'un dünya sinemasında klasikleşen 'Vertigo' filminde San Francisco şehri montaj kullanımı ile katman katman açılarak, seyirci deneyimine olanak tanımaktadır. Zaman ve mekân deneyimi, sinema ve mimarlığın ana damarlarından biridir. İki disiplinin bu doğrultuda kesiştiği alan ise, filmlerin akar görüntüler aracılığı ile oluşturduğu imajlar çerçevesinde okunabilmektedir. Oluşturulan imajlar ile eski ve yenin karşılaştırmalı olarak ele alınabilmesi, tarih okuryazarlığına da olanak tanımaktadır. Çalışmada, sinema ve mimarlık disiplinlerinde mekân kurma ve imaj oluşturma yöntemleri, filmler aracılığı ile ele alınmaktadır. Bu doğrultuda, kentin flaneur bakış ile okunmasına olanak tanıyacak filmler seçilmiştir. Seçili filmlerin biçimsel analizi aracılığı ile sinema ve mimarlık mekanının üretim ve kullanım biçimlerine örnek bir okumanın oluşturulması hedeflenmektedir.

⁴⁷ Araş. Gör., Karabük Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, seldacansutemel@karabuk.edu.tr

“SAHTE” BELGESELLERDE GERÇEKLİĞİN İZİNİ SÜRMEK: 500T YAPIMI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Denizcan KABAŞ⁴⁸

ÖZ

Günümüz dijital video platformları farklı türlerdeki içeriklerin izleyicilere sunulması adına oldukça geniş bir düzlem oluşturmaktadır. Bu platformlarda geleneksel televizyon ve/veya sinemanın yaygın bir kullanım gösterdiği alanlardaki üretimlerin yanı sıra farklı türlerdeki içeriklerin sergilenmesi de söz konusu olmaktadır. Bu çerçevede bir dijital video platformu olan GAİN’de Kasım 2021’de yayımlanmaya başlayan ve toplamda 7 bölüm süren “500T-Üzerinde Güneş Batmayan Hat!”, ‘sahte belgesel’ (mockumentary) türündeki ilksel bir yapım olarak dikkat çekici bir noktada bulunmaktadır. Tüm anlatı yapısı gerçek olmayan bir olay üzerine inşa edilen ve bu doğrultuda belgesel türünün özelliklerini de barındıran bir yapım olan 500T, ilgili tür açısından Türkiye’de üretilen bir proje olarak önem taşımaktadır. Türkiye’nin en uzun şehir içi otobüs hattı 500T’de faaliyet gösteren bir otobüsün içindeki yolcularıyla birlikte ‘kaybolmasını’ merkeze alan bu yapımda, kayboluşun nedenleri ve otobüs ile yolcuların akıbeti ‘uzman değerlendirmelerine’ başvurularak çözülmeye çalışılmaktadır. Çalışmada 500T yapımı içerik analizi yöntemiyle incelenmekte ve kurmaca bir anlatının hangi gerçeklikler üzerinden inşa edildiği söylem analizinden faydalanılarak irdelenmektedir. Bu kapsamda 500T’nin tüm unsurlarıyla belgesel türünün yapısını taşıdığı ve bölümler içerisinde başvurulan karakterlerin konuşma metinlerinin de aslında Türkiye’nin toplumsal dinamiklerine ilişkin “yaygın söylemleri” merkeze aldığı bulgularına ulaşılmaktadır. Bu çerçevede kompto teorilerinin de yoğunlaştığı “uzaylılar, paranormal olaylar, karadelikler, zaman yolculuğu, uluslararası güçler” gibi unsurlar da ilgili söylem pratiklerinin kesişim alanları olarak öne çıkarılmaktadır.

⁴⁸ Dr. Öğr. Üyesi, Üsküdar Üniversitesi, Radyo TV ve Sinema Bölümü, denizcan.kabas@uskudar.edu.tr

INVENTOR VİDEO ESSAY

Gheorghe Giurgiu⁴⁹, Manole Cojocaru⁵⁰

ABSTRACT

Background Due to the digitalization of film journalism, the format of the video essay is becoming more and more common, as an audiovisual version in which the subject presents a part of his biography or his achievements. Adopting video essays in the presentation of inventions or innovations has a much greater potential, because personal video essays are works of non-fiction, the voice and image of the author must be reliable.

Objectives Video essays being a form that is now developing, we consider it an optimal time to promote them.

Materials and methods In the first phase, it is worth studying the essay video speech. In the applied discussion of certain video essays, this paper focuses on those that suggest a successful transition between the written essay and the videographic one.

Results Video essays are informative, watching videos while the author talks about his achievements, manages to simplify their reception to a significant degree. Video essays allow authors to have already shortened video clips at their fingertips, which simplifies the illustration of an achievement.

Conclusion The video presents a biographical fragment of an inventor who, suffering from psoriasis, a disease that medicine classifies as incurable, does not accept reality and after some research discovers a treatment for this disease, a discovery that later helped dozens thousands of sick to be healed. Being a creative spirit, the inventor discovers other methods of treatment to cure paralysis in dogs. The inventor's dream is to create his own laboratory and his own clinic where, together with famous doctors, he can treat patients whom allopathic medicine could not help.

Keywords: video essay, inventor, natural remedies, herbal supplements, nutraceuticals

⁴⁹ Major, Deniplant-Aide Sante Medical Center, Biomedicine, Bucharest, Romania, deniplant@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5449-2712>

⁵⁰ Prof. Dr., Titu Maiorescu University, Faculty of Medicine, Bucharest, Romania, cojocaru.manole@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6871-577X>

MEDICAL PROFESSION IN THE ALBANIAN CİNEMA THROUGH PERCEPTİVE DİSTORTİONS AND ROLE CONFUSİON: 1969-1986

Andia MEKSİ⁵¹, Gentian VYSHKA⁵²

ABSTRACT

The way in which the medical profession has evolved during last decades mirrors in artworks and movies as well. The ever changing technological and scientific advancements contributed into the demystification of a previously unknown or less known profession, that of a doctor.

Albanian cinema has rarely focused on a medical professional as a theme per se; rather and due to ideological pressure, the doctor was part of an evolving society that was craving for perfection, equality and welfare. Half a century after the crumbling of the communist illusion, we might see consistent changes in three snapshots depicting the medical doctor within a timeframe of twenty years (1969-1986).

The first model is a young female doctor in the movie “*Old wounds*” (1969), forced to leave a university hospital, and heading toward a lost village while downgrading her professional status and probably the long-time career. The displacement, apparently made of good grounds of helping people even in remote areas, and the psychological dilemma, depicts the immolation in a modified form, convenient to the society. A pure ideological framework that hardly survived the time proof.

The second model is a long-career surgeon in the movie “*The eighth in a bronze statue*” (1970) who was secretly treating an injured partisan inside his home, facing serious consequences should the Nazi Germans that were occupying the country would have uncovered the truth. A mixture of ideology and deontology, partially still acceptable to most viewers.

The third model is a recently graduated doctor with no experience at all (“*While life doors are opened*”, 1986) that is obliged to perform an abdominal surgery in a catastrophic setting of having no anesthesia, no assistants, and probably no surgical tools at all. The shift from ideology towards deontology (1969 – 1986) is clear, maybe overrated but artistically sound.

Keywords: movies, medical profession, perception, deontology, ideology.

⁵¹ National Institute of Public Health, Tirana, Albania, meksiandia@gmail.com

⁵² Faculty of Medicine, University of Medicine in Tirana, Albania, gyshka@gmail.com

INNOVATIONS FOR THE CONTEXT OF CİNEMA'S IN THE DİGİTAL AGE

Tinatın MSHVİDOBADZE⁵³

ABSTRACT

The growing importance of information and communication technologies and of online networks ascribes a key role to technological infrastructure and platform leadership. This multilayered influence leads to a reconfiguration of the traditional business ecosystem and value chain of the cinema industry. Cultural and creative industries (CCIs) are based on a capacity for innovation. Whereas most of the literature addresses the disruptive changes in consumer practices and the business models of CCIs, this study investigates how disruptive technologies are challenging the organization and value chain of the cinema industry. This paper aims to examine how independent cinemas can transform their delivery in light of the challenges posed by digital disruption, and whether this has to focus entirely on digital transformation. It is shown Advances in Technology that have Revolutionized the Film Industry.

⁵³ Prof., Gori State University, Georgia, tinikomshvidobadze@gmail.com

KATKIDA BULUNAN PAYDAŐLAR

Türk Dünyası Kültür Sanat ve Sinema Vakfı

Film-San Vakfı

Girne Üniversitesi (KKTC)

Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi (Türkiye)

Karabük Üniversitesi (Türkiye)

Yozgat Bozok Üniversitesi (Türkiye)

Selçuk Üniversitesi (Türkiye)

Bakü Devlet Üniversitesi (Azerbaycan)

Azerbaycan Devlet Medeniyet Ve İnce Sanat Üniversitesi (Azerbaycan)

Kazakistan Milli Al Farabi Üniversitesi (Kazakistan)

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi (Kırgızistan)

Taşkent Devlet Medeniyet ve Sanat Enstitüsü (Özbekistan)

Fon Üniversitesi (Makedonya)

İliria Kollege (Kosova)

